

ANALYTICKÁ ČÁST

SITUAČNÍ ANALÝZA Integrované strategie rozvoje regionu Zábřežsko

**na období
2007 - 2013**

Centrum pro komunitní práci Střední Morava
Regionální kancelář Šumperk
Nemocniční 53
787 01 Šumperk

www.cpkp.cz
email: sumperk@cpkp.cz

Ing. Anna Bartošová
email: anna.bartosova@cpkp.cz
tel.: +420 777 793 733

Zdenek Zívala
email: zdenek.zivala@cpkp.cz

OBSAH

1. Charakteristika regionu Zábřezsko	4
1.1. Vymezení regionu	4
1.2. Správní členění	5
1.3. Historie území regionu Zábřezsko	7
1.4. Vznik mikroregionu a MAS Zábřezsko o.p.s.	8
1.4.1. Svazek obcí Mikroregionu Zábřezsko	8
1.4.2. MAS Zábřezsko o.p.s.	8
1.5. Vazba Integrované strategie na ostatní strategické dokumenty	9
1.6. Poloha a přírodní podmínky	10
1.7. Krajinné zajímavosti	10
1.8. Kulturní a technické zajímavosti	11
2. Obce, jejich rozloha, technické vybavení, domovní a bytový fond	12
2.1. Přehled obcí	12
2.2. Sídlní struktura	13
2.2.1. Velikostní skupiny obcí	13
2.2.2. Obce podle počtu obyvatel	14
2.2.3. Obce podle rozlohy území	15
2.2.4. Obce Zábřezska v územním srovnání s vyššími celky	16
2.2.5. Zábřezsko v územním srovnání s obvodem Olomouckého kraje	16
2.3. Technická vybavenost	17
2.4. Domovní a bytový fond	17
3. Obyvatelstvo	18
3.1. Vývoj počtu obyvatel	18
3.2. Obyvatelstvo a migrace	20
3.2.1. Demografické údaje okresu Šumperk	20
3.2.2. Srovnání demografických údajů Zábřezska, okresu, kraje a ČR	21
3.3. Věková struktura obyvatelstva	21
3.3.1. Věková struktura obyvatelstva v Olomouckém kraji	23
3.3.2. Srovnání věkové struktury Zábřezska, okresu, kraje a ČR	23

Integrovaná strategie rozvoje regionu Zábřezsko

3.4. Obyvatelé podle pohlaví a rodinného stavu	24
3.5. Vzdělanostní struktura.....	24
3.5.1. Srovnání vzdělanostní struktury Zábřezska, okresu, kraje a ČR.....	25
3.6. Národnostní složení obyvatelstva.....	26
3.7. Náboženské vyznání.....	27
3.7.1. Srovnání náboženského vyznání na Zábřezsku, okrese, kraji a ČR.....	27
4. Kvalita života - školství, zdravotnictví, sociální péče a služby	28
4.1. Školství.....	29
4.2. Sociální služby a zdravotnictví na Zábřezsku	29
5. Ekonomické ukazatele a trh práce	30
5.1. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	30
5.2. Trh práce podle odvětví.....	32
5.2.1. Srovnání pracovních odvětví na Zábřezsku, v okrese, kraji a ČR	33
5.3. Dojížděka do zaměstnání a škol	33
5.3.1. Srovnání vyjížděky z obcí na Zábřezsku, v okrese, kraji a ČR.....	35
5.4. Podnikání.....	36
5.5. Nezaměstnanost.....	37
5.5.1. Srovnání nezaměstnanosti na Zábřezsku, v okrese, kraji a ČR.....	39
5.6. Platy.....	40
6. Životní prostředí.....	42
6.1. Ochrana ovzduší.....	42
6.2. Odpady	42
6.3. Vymezená území NATURA 2000	43
6.4. Vymezení území chráněných krajinných oblastí	43
6.5. Pozemky – krajina v regionu.....	44
7. Doprava	44
7.1. Silniční komunikace	44
7.2. Autobusová doprava.....	45
7.3. Železnice	46
7.4. Letecká doprava	49

1. Charakteristika regionu Zábřezsko

1.1. Vymezení regionu

Svazek obcí Mikroregionu Zábřezsko sdružuje ve 30 obcích cca 35 000 obyvatel. Jsou to obce: Bohuslavice, Brníčko, Drozdov, Dubicko, Horní Studénky, Hoštejn, Hrabová, Hynčina, Chromeč, Jedlí, Jestřebí, Kamenná, Kolšov, Kosov, Lesnice, Leština, Lukavice, Nemile, Postřelmov, Postřelmůvek, Rájec, Rohle, Rovensko, Sudkov, Svěbohov, Štítý, Vyšehoří, Zábřeh, Zborov a Zvole.

Místní akční skupina MAS Zábřezsko sdružuje ve 32 obcích cca 36 000 obyvatel. Jsou to obce: Bohuslavice, Brníčko, Drozdov, Dubicko, Horní Studénky, Hoštejn, Hrabová, Hynčina, Chromeč, Jakubovice, Jedlí, Jestřebí, Kamenná, Kolšov, Kosov, Lesnice, Leština, Lukavice, Nemile, Písařov, Postřelmov, Postřelmůvek, Rájec, Rohle, Rovensko, Sudkov, Svěbohov, Štítý, Vyšehoří, Zábřeh, Zborov a Zvole.

Přirozeným centrem regionu je město Zábřeh s 14 252 obyvateli. Druhým významným střediskem je město Štítý, které má sice neporovnatelně méně obyvatel (2 039), ale představuje atraktivní středisko v blízkosti podhůří Orlických hor a podhůří Jeseníků. Region bychom mohli rozdělit na severozápadní část, která má kopcovitý až horský charakter (podhůří Orlických hor a Kralického masivu) a jižní rovinatou část.

Mapa č. 1 – schématická mapa Svazku obcí Mikroregionu Zábřezsko

Zdroj: www.zabrezsko.cz

Mapa č.2 – schématická mapa MAS Zábřezsko o.p.s.

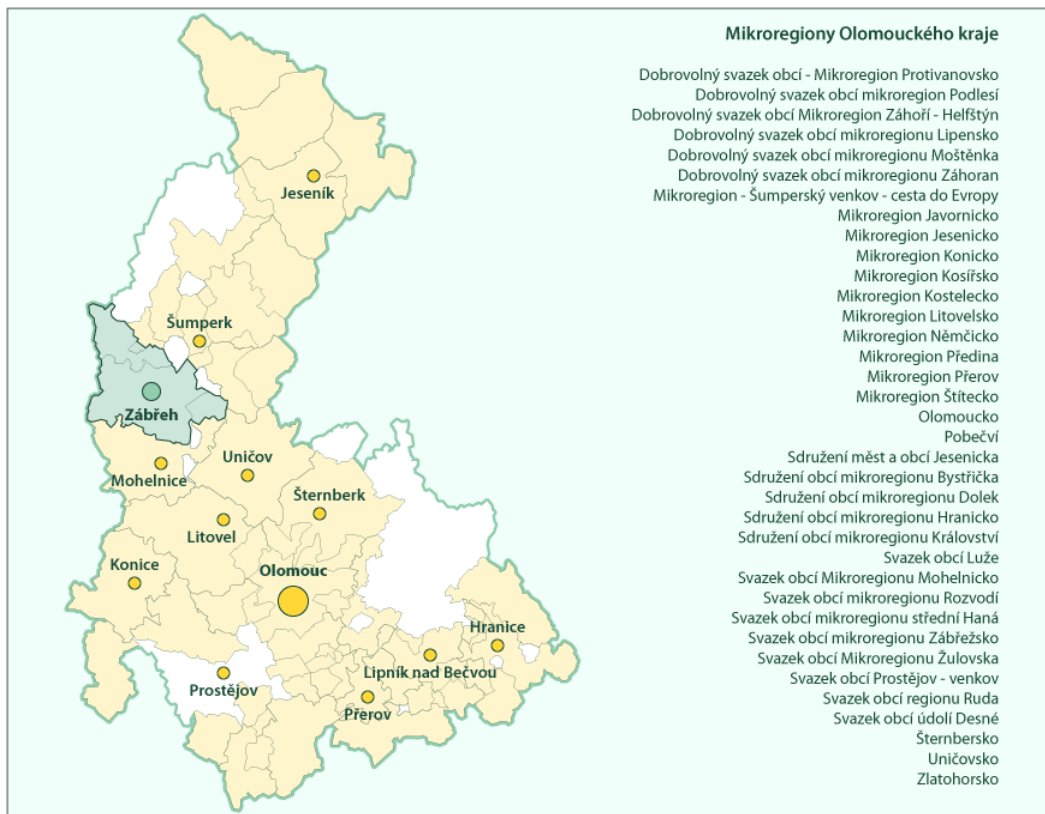
Zdroj: Městský úřad Zábřeh

1.2. Správní členění

Z administrativního hlediska se mikroregion Zábřežsko rozkládá v jižní části okresu Šumperk. Z hlediska veřejné správy je mikroregion součástí vyššího územně samosprávného celku (VÚSC) Olomouckého kraje, je součástí správního obvodu III. stupně (ORP – obce s rozšířenou působností) města Zábřeh. Svou polohou tvoří na západě přirozenou hranici Olomouckého a Pardubického kraje.

Mapa č. 3 – region Zábřežsko

Na mapce mikroregionů Olomouckého kraje je barevně odlišen mikroregion Zábřežsko.

Zdroj: www.zabrezsko.cz

Území Zábřežska se nachází v západní části Olomouckého kraje. Na severu sousedí se Šumpeřskem, na jihu s Mohelnickem a na východě kousek s Uničovskem.

Mapa č. 4 – Olomoucký kraj a postavení Zábřežska

Zdroj: ČSÚ

1.3. Historie území regionu Zábřezsko

Osídlení regionu začalo v období středověku, kdy vznikaly první osady na významných obchodních trasách či v oblastech s výjimečnými surovinovými zdroji a přírodními podmínkami vhodnými pro usídlení.

Region začal vzkvétat až od počátku 15. století, kdy jsou jeho dějiny spjaty s významnými šlechtickými rody, které investovaly svůj kapitál do ekonomického rozvoje regionu.

Jedním z nejvýznamnějších rodů byl panský rod Tunklů (1442-1510), který proslul jako zakladatel soustavy rybníků.

16. století je spjato s významným šlechtickým rodem Žerotínů, kteří se účastnili stavovského povstání a po bitvě na Bílé hoře v roce 1620 byl jejich majetek převeden na Rod Lichtenšteinů, jenž byl s historií Zábřezska spjat po celých tři sta let a měl významný podíl na jeho ekonomickém rozvoji.

Tricetiletá válka znamenala pro region na dlouhou dobu stagnaci v jeho rozvoji. Až polovina 19. století, zahájením provozu na železniční trati Severní Ferdinandovy dráhy v roce 1845, vytvořila nové předpoklady pro to, aby se region opět stal významným obchodně-průmyslovým a přepravním centrem. V počátcích rozvoje železnice působila na Zábřezsku významná podnikatelská rodina Kleinů a také textilní podnikatel Vilhelm Brass.

V tomto období se také zrodila nejslavnější osobnost Zábřezska – Jan Eskymo Welzl (1868 – 1948) - polární lovec, cestovatel, dobrodruh, zlatokop známý pod jmény: "Eskymo Welzl", "Artic Bird (Arktický pták)", "Moojak Ojaak (Pojídač medvědů)" aj. Narodil se roku 1868 a spíše než rodák by se k této postavě hodilo označení "světoběžník, který zdrží se jen krátce". Jako námořník proplul všemi oceány, pěšky cestoval přes Sibiř až na Novosibiřské ostrovy. Pro své schopnosti se zde stal náčelníkem Eskymáků. V roce 1928 se poprvé a naposledy vrací do Zábřehu. Podle jeho neuvěřitelných historek vychází celá řada knih. Toužil se vrátit znovu mezi Eskymáky. Nikdy se mu to však již nepodařilo. Zemřel ve věku 80 let a je pochován na zlatokopecském hřbitově v Dawsonu na Aljašce. V roce 1998 se stal čestným občanem města Zábřeh. Slavného rodáka dnes připomíná expozice v místním muzeu a pískovcová socha od Stanislava Lacha.

Období I. a II. světové války opět přerušilo rozvoj podnikatelských aktivit v regionu. Část území regionu byla součástí Sudet, a po odsunu německého obyvatelstva došlo v obcích k poklesu počtu obyvatel a především úpadku tradičních řemeslných výrob. Region je také znám partizánským odbojem v průběhu II. světové války.

1.4. Vznik mikroregionu a MAS Zábřezsko o.p.s.

1.4.1. Svazek obcí Mikroregionu Zábřezsko

Svazek obcí Mikroregionu Zábřezsko byl založen již v roce 1999. Součástí Svazku obcí je v současnosti 30 obcí.

První období existence do roku 2003 je charakteristické nízkou mírou spolupráce jednotlivých obcí. Byli vytvořeny zakládající dokumenty, především stanovy, kde byla identifikována potřeba spolupráce v několika oblastech. V této době ještě neexistoval společný rozpočet a ani nedocházelo k vyhodnocování dopadů činnosti mikroregionu na rozvoj území.

V období let 2003 – 2004 se míra spolupráce zvyšuje a dochází k plánování společných projektů. Byla zřízena funkce tajemníka a dochází k vytváření společného rozpočtu. Rozpočet byl tvořen členskými příspěvky 5 Kč na obyvatele. Na konci roku 2004 byla vytvořena první zpráva o činnosti Svazku obcí, která popsala uskutečněné aktivity.

V období 2004 – 2005 dochází k vysoké spolupráci obcí, kdy již lze použít termín partnerství. Obce se vzájemně podporují v projektech a dochází i k realizaci společných projektů. Jednání již se účastní také podnikatelé a zástupci neziskových organizací. Dochází k vytvoření obecného strategického dokumentu.

V období 2006 – 2007 pokračuje Svazek obcí ve spolupráci na realizaci společných projektů (př. cyklodoprava) a tvoří odvětvové strategické dokumenty (Strategie cestovního ruchu, Marketingová studie cestovního ruchu, Územní energetická koncepce).

1.4.2. MAS Zábřezsko o.p.s.

14.3. 2006 vznikla podpisem zakládací smlouvy MAS Zábřezsko o.p.s. Hlavním smyslem existence této neziskové organizace je postupné budování partnerské sítě subjektů ziskové i neziskové sféry a veřejného sektoru za účelem rozvoje venkovského prostoru a regionu Zábřezsko.

Ve společnosti jsou zastoupeni zástupci veřejného sektoru, které reprezentuje Svazek obcí Mikroregionu Zábřezsko a obce Jakubovice a Písařov; dále zástupci neziskových organizací a zástupci podnikatelů.

Integrovaná strategie rozvoje regionu Zábřežsko

Cílem MAS Zábřežsko o.p.s je především napomáhat rozvoji venkovského prostoru realizací projektů soukromého i veřejného sektoru, podporovat rozvoj lidských zdrojů v regionu, rozvoj zemědělských činností, původních regionálních řemesel a napomáhat konkurenceschopnosti místních výrobků.

1.5. Vazba Integrované strategie na ostatní strategické dokumenty

Integrovaná strategie rozvoje regionu Zábřežsko je v souladu s rozvojovými dokumenty, vyšších územních celků a dlouhodobými koncepčními dokumenty, a to především:

Dokumenty pro využití dotačních fondů EU:

- Rámec podpory Společenství
- Regionální a tematické operační programy
- Programy přeshraniční spolupráce
- Iniciativy společenství

Dokumenty na úrovni státu (NUTS I):

- Národní rozvojový plán 2007-2013
- Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013
- Strategie udržitelného rozvoje
- Strategie hospodářského růstu
- Strategie regionálního rozvoje pro léta 2007-2013

Dokumenty na úrovni kraje (NUTS III):

- Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje
- Koncepce zemědělské politiky a rozvoje venkova v OK
- Program rozvoje cestovního ruchu OK
- Územní energetická koncepce
- Marketingová koncepce kraje

Dokumenty na úrovni regionu:

- Strategie rozvoje mikroregionu z roku 2004
- Strategie rozvoje cestovního ruchu z roku 2005
- Marketingová studie pro město Zábřeh a mikroregion Zábřežsko z roku 2005,
- Územní energetická koncepce mikroregionu Zábřežsko z roku 2006
- a rozpracovaný Komunitní plán sociálních služeb - rok 2007.

1.6. Poloha a přírodní podmínky

Zábřezsko je charakteristické mírně zvlněnou, bohatě zalesněnou krajinou jesenického podhůří, nacházející se v průměrné nadmořské výšce 347 m. n.m., přičemž nejvýše je položená obec Hynčina (545 m.n.m) a obec s nejnižší nadmořskou výškou jsou Bohuslavice (258 m. n.m.)

Region je tvořen Zborovskou vrchovinou, pro jejíž ráz jsou typické, jednak rovinaté a mírně zvlněné náhorní oblasti, jednak soustava hluboce zaříznutých údolí, jmenovitě řeky Březná a Moravské Sázavy, dále lesní porosty na mnoha místech s přirozenou druhovou skladbou, charakteristickou strukturou zemědělských kultur a krajinné zeleně. Krajina má vhodné podmínky pro rekreaci, především k turistickým výletům, vyjížděnkám na kole nebo případně pro zimní vyžití na běžkách.

Největší řeka, protékající územím Zábřezska je řeka Morava, která je při své celkové délce 329 km jedním z nejvýznamnějších toků na území České republiky a z evropského hlediska jí lze řadit mezi nejvýznamnější přítoky Dunaje. Její přítok, Moravská Sázava vzniká soutokem několika potoků v Podorlické pahorkatině.

Menší toky, které protékají mikroregionem jsou Desná a Březná. Desná vzniká soutokem potoků Hučivá a Divoká Desná, odvodňující severozápadní část Jeseníků. Teče převážně jihozápadním směrem a vlévá se zleva do Moravy. Březná pramení v jesenickém podhůří severně od Červené Vody ve výšce 900 m n.m. a její tok ústí do Moravské Sázavy.

1.7. Krajinné zajímavosti

Mezi významné přírodní atraktivity Zábřezska lze zařadit přírodní park Březná v povodí říčky Březné s výskytem chráněných rostlinných a živočišných druhů. Tato lokalita je významná geologicky, geomorfologicky či paleontologicky.

Dále potom přírodní rezervaci Pod Trlinou, která se rozkládá na západním a jihozápadním úbočí vrchu Trlina nedaleko Leštiny. Rezervace byla vyhlášena roku 1998. Na území jsou chráněná lesní společenstva bučin i dubových bučin a fragment zachovalé kulturní krajiny luk, pastvin a mezí. Vyskytuje se tu řada zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. V blízkosti Leštiny nalezneme ještě chráněnou plochu Leštinské tůně. Oblíbeným místem je i Napoleonův kopec poblíž Hynčiny. Atraktivní z pohledu možného využití pro rozvoj cestovního ruchu je i obora (mufloni a daňci) v Horních Studénkách.

1.8. Kulturní a technické zajímavosti

Velké zastoupení v regionu mají především sakrální památky, které se nacházejí v každé z 32 obcí. Nalezneme zde množství kostelů, kaplí i kapliček, božích muk a soch svatých. Turisticky atraktivní jsou dvě zříceniny hradů – Hoštejn a především romantická zřícenina Brníčko, tyčící se nad stejnojmennou obcí. Ve městě Zábřeh je zachovalý zámek, který dnes slouží pro účely MÚ Zábřeh. Mezi další zajímavosti patří renesanční hrobka Bukůvků z Bukůvky s mumii v Postřelmově. V mikroregionu se nachází také několik objektů lidové architektury a památných domů.

Technických památek na tomto území není mnoho. Jedná se o památník dokončení trati Olomouc – Praha a zahájení provozu na této trati 17.10. 1871 na návrší bývalého hradu nad obcí Hoštejn. Dále v současné době nepřístupnou budovu cihelny ve Štítech a původní areál železničního nádraží s jednokolejkou v Zábřehu.

2. Obce, jejich rozloha, technické vybavení, domovní a bytový fond

2.1. Přehled obcí

Tabulka č.1 Základní údaje o obcích regionu Zábřezsko

Obec MR + MAS	Počet obyvatel	Místní části	Rozloha (ha)	Hustota obyv/km ²
Bohuslavice	460	1	397	115,9
Brníčko	620	2	848	73,1
Drozdov	345	2	1370	25,2
Dubicko	1072	1	783	136,9
Horní Studénky	345	1	724	47,7
Hoštejn	452	1	183	247
Hrabová	518	1	811	53,8
Hynčina	191	3	2545	7,5
Chroměč	586	1	548	106,9
Jedlí	688	1	993	59,3
Jestřebí	591	2	869	58
Kamenná	569	1	512	111,1
Kolšov	742	1	381	194,8
Kosov	307	1	547	56,1
Lesnice	593	1	733	30,9
Leština	1271	1	524	242,6
Lukavice	904	3	1122	30,6
Nemile	596	2	553	107,8
Postřelmov	3231	1	955	338,3
Postřelmůvek	349	1	402	36,8
Rájec	478	1	491	37,4
Rohle	664	3	1856	35,8
Rovensko	731	1	742	38,5
Sudkov	1162	1	489	237,6
Svébohov	444	1	614	72,3
Štítý	2039	4	2993	58,1
Vyšehoří	199	1	347	57,3
Zábřeh	14252	5	3458	112,1
Zborov	223	1	316	70,6
Zvole	752	1	658	114,3
Celkem MR	35 374	46	27764	127,4
Obce MAS navíc				
Jakubovice	192	1	792	24,2
Písařov	703	2	1882	37,4
Celkem MAS	36 269	49	30438	119,2
* Počet obyvatel: ČSÚ k 31. 12. 2006				

Dominantní postavení v regionu má město Zábřeh. Tento fakt ukazuje i nejvyšší počet obyvatel ze všech obcí regionu. Největší obcí bez statutu města je Postřelmov s 3 231 obyvateli. Nejmenší jsou obce Hynčína se 191 obyvateli a Jakubovice se 192 obyvateli.

2.2. Sídlní struktura

Město Zábřeh má sedmkrát více obyvatel než druhé město regionu Štíty, ale jen čtyřikrát více než největší obec bez statutu města Postřelmov. Postřelmov má skoro o 1 200 obyvatel více než město Štíty a je téměř třikrát větší než druhá největší obec Leština. V městě Zábřeh bydlí 40% všech obyvatel regionu.

2.2.1. Velikostní skupiny obcí

Obce lze zařadit do pěti skupin podle velikosti. V regionu Zábřežsko jsou dvě obce se statutem města, které spadají do samostatné skupiny. Jsou to Zábřeh a Štíty.

A) Statut města (2)

Zábřeh, Štíty

B) Velké obce – přes 1000 obyvatel (4)

Dubicko, Leština, Postřelmov, Sudkov

C) Středně velké obce – 500-1000 obyvatel (14)

Brníčko, Jedlí, Kolšov, Lukavice, Rohle, Rovensko, Zvole, Hrabová, Chromeč, Jestřebí, Kamenná, Lesnice, Nemile, Písařov

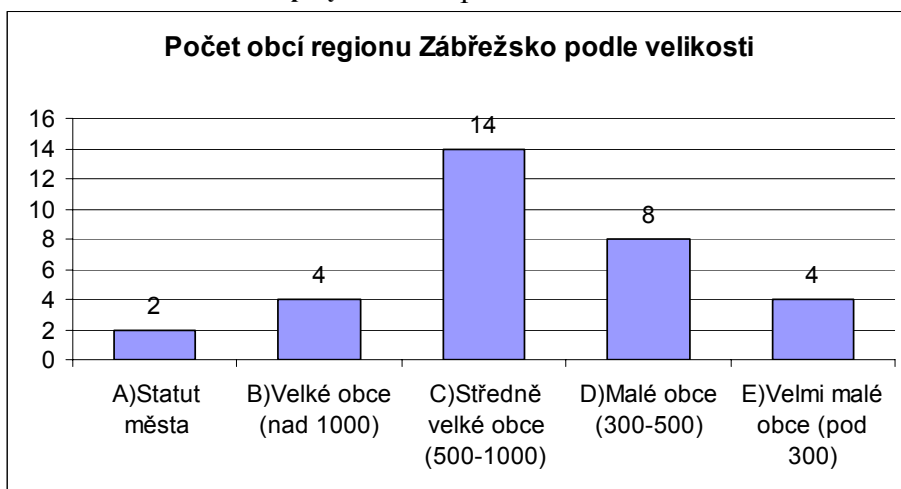
D) Malé obce – cca 300-500 obyvatel (8)

Bohuslavice, Drozdov, Horní Studénky, Hoštejn, Kosov, Postřelmůvek, Rájec, Svěbohov

E) Velmi malé obce – méně než 300 obyvatel (4)

Hynčína, Vyšehoří, Zborov, Jakubovice

Graf č.1 Velikostní skupiny obcí – započítán i Písařov a Jakubovice

2.2.2. Obce podle počtu obyvatel

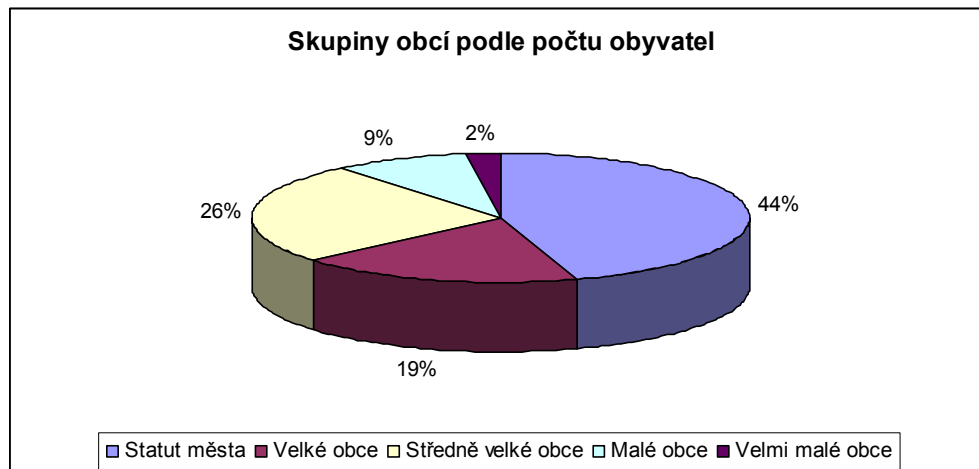
Obce mikroregionu Zábřezsko lze rozdělit přímo také podle počtu obyvatel. Dominantní postavení mají obce ze statutem města a to hlavně kvůli městu Zábřeh s 14 252 obyvateli.

Tabulka č.2 Skupiny obcí podle počtu obyvatel

velikostní kategorie	obyvatel MAS	% obyvatel MAS	obyvatel MR	% obyvatel MR
Statut města	16 291	44,90%	16 291	46,10%
Velké obce	6 736	18,60%	6 736	19,00%
Středně velké obce	9257	25,50%	8 554	24,20%
Malé obce	3180	8,80%	3 180	9,00%
Velmi malé obce	805	2,20%	613	1,70%

Zdroj: www.czso.cz

Graf č.2 Skupiny obcí podle počtu obyvatel

2.2.3. Obce podle rozlohy území

I podle rozlohy (či katastrální výměry obcí) je největší z obcí regionu Zábřeh. Rozsáhlé katastry mají následně město Štítý a obec Hynčina (s počtem obyvatel pouze 191- nejméně zalidněná obec regionu). Významnými svou rozlohou nad tisíc hektarů jsou také obce Rohle, Drozdov a Lukavice, v působnosti MAS Zábřežsko pak obec Písařov (1 882 ha). Osm obcí má rozlohu menší než 500 hektarů a z toho jediný Hoštejn pod 300 hektarů (183 ha).

Obce s velkou rozlohou mají většinou své místní části. Nejvíce jich mají největší Zábřeh (5) a Štítý (4). Po 3 místních částech mají Hynčina, Lukavice a Rohle.

Brníčko, Jestřebí, Nemile a Písařov mají, ostatní obce místní části nemají.

Nejnižší hustotu zalidnění má z důvodů výše popsanych Hynčina (7,5 ob./km²). Zajímavostí je, že většina obcí je pod regionálním průměrem 119,2 ob./km² a dokonce více než polovina z nich (17) má méně než 60 ob./km². Průměr výrazně zvyšují 4 nejhustěji zalidněné obce regionu. Jsou to Postřelmov (338,3 ob./km²), Leština (242,6 ob./km²), Sudkov (237,6 ob./km²) a Kolšov (194,8 ob./km²).

2.2.4. Obce Zábřezska v územním srovnání s vyššími celky

MAS Zábřezsko se podílí 29 procenty na počtu obyvatel okresu Šumperk, mikroregion 28 procenty. Na obyvatelstvu kraje činí podíl 5,7 procent u MAS a 5,5 procent u MR. Na Zábřezsku žije 0,3 procenta obyvatel České republiky.

Region se podílí 23,1 procenty na rozloze okresu u MAS a 21,1 procenty u MR. Na rozloze kraje se region podílí 5,8 procenty. Z celé České republiky Zábřezsko zaujímá méně než 0,4 procenta území.

Hustota zalidnění je na Zábřezsku výrazně vyšší než v okrese Šumperk v porovnání s celorepublikovými čísly je hustota zalidnění na Zábřezsku srovnatelné. Počtem obcí se Zábřezsko podílí na okrese 38 procenty, v případě kraje je to 8 procent. Podíl obcí regionu na celé ČR činí 0,5 procenta.

Podrobné údaje ke srovnání počtu obyvatelstva a rozlohy území s vyššími územními celky se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulky č. P1 a č P2.

2.2.5. Zábřezsko v územním srovnání s obvodem Olomouckého kraje

Správní obvod Zábřezsko je podle počtu obyvatel sedmý a podle rozlohy osmý největší v Olomouckém kraji. Podle počtu obcí je na šestém místě. Podle hustoty obyvatel na kilometr čtvereční jsou lidnatější čtyři ORP (obcí s rozšířenou působností) a Zábřezsko je tudíž s ukazatelem 126,00 na pátém místě ze všech správních obvodů Olomouckého kraje. Správní obvod Zábřezsko je o necelých 5 obyvatel na km² lidnatější než celý Olomoucký kraj.

Podrobné údaje ke srovnání Zábřezska s obvodem Olomouckého kraje se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P3.

2.3. Technická vybavenost

Každá obec, kromě Hynčiny, Rájce, Rohle a Zborova, má veřejný vodovod alespoň v jedné místní části. Sedmnáct obcí je plynofikováno. Kanalizaci s napojením na čističku odpadních vod (ČOV) má také sedmnáct obcí MR a Písařov.

Každá obec kromě Sudkova, Kamenné a Hynčiny má sbor dobrovolných hasičů. Každá obec má požární hydrant nebo nádrž, některé obce mají oba. Pošta je v Brníčku, Dubicku, Jedlí, Leštině, Postřelmově, Rohli, Sudkově, Štítech, Zábřehu a v Písařově.

Skládka tuhých domácích odpadů je pouze v Hrabové. V Zábřehu je Obvodní oddělení policie ČR a Městská Policie Zábřeh.

Údaje k technické vybavenosti obcí se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P4.

2.4. Domovní a bytový fond

Podle výsledků SLDB 2001 bylo v regionu Zábřežsko sečteno celkem 7 863 domů na území mikroregionu a 8233 na území místní akční skupiny určených k bydlení a z toho 6 851 na území mikroregionu a 7 092 na území místní akční skupiny jich bylo trvale obydlených.

Bytový fond na území mikroregionu je tvořen celkem 13 830 byty, z čehož je obydlených 12 346. Na území místní akční skupiny rozšířeném o obce Jakubovice a Písařov je 14 227 bytů, obydlených 12653.

V regionu je cca 87 procent obydlených domů. Obydlených bytů je v regionu 89 procent. Na území Zábřežska je také velký počet neobydlených bytů – podle sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 je jich v celém regionu 1 624. Jen asi čtvrtina bytů z tohoto počtu (472) slouží k přechodné rekreaci.

Z obydlených domů je 92 procent rodinného typu a pouze 6 procent bytů. Z obydlených bytů je 61 procent rodinných a 37 procent bytových.

Devadesát jedna procent domů je v soukromých rukou, jen necelé 3 procenta domů je státních nebo patří obci. Státní bytové družstvo má v regionu jen 130 domů. Problém je stáří domů. Z celkového úhrnu domů je totiž více než 60 procent domů postavených před rokem 1980.

Údaje k domovnímu a bytovému fondu se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulky č. P5 a P6.

3. Obyvatelstvo

3.1. Vývoj počtu obyvatel

Tabulka č.3 Vývoj počtu obyvatel v obcích regionu Zábřezsko

Obce MR + MAS	1990	1995	2000	sčítání 2001	2002	2003	2004	2005	2006
Bohuslavice	435	440	472	467	469	467	460	468	460
Brničko	615	610	609	610	609	606	599	605	620
Drozdov	x	385	358	334	333	342	343	348	345
Dubicko	1 623	1 024	1 068	1 052	1 064	1 082	1 075	1 079	1 072
Horní Studénky	x	330	359	350	347	332	345	347	345
Hoštejn	404	457	450	450	451	449	458	460	452
Hrabová	x	610	569	543	528	519	505	514	518
Hynčina	217	216	220	211	213	214	200	197	191
Chromeč	x	572	575	581	587	584	573	565	586
Jedlí	720	733	709	707	707	707	693	684	688
Jestřebí	502	505	544	567	569	583	588	593	591
Kamenná	650	653	596	573	578	583	579	577	569
Kolšov	695	737	749	751	739	739	748	742	742
Kosov	282	279	286	287	292	296	294	303	307
Lesnice	496	553	585	584	590	593	592	581	593
Leština	1 203	1 193	1 223	1 260	1 248	1 246	1 246	1 257	1 271
Lukavice	992	991	965	930	930	937	930	911	904
Nemile	x	550	568	568	569	569	568	588	596
Postřelmov	3 259	3 190	3 230	3 242	3 264	3 314	3 285	3 253	3 231
Postřelmůvek	x	336	339	356	354	356	354	348	349
Rájec	458	462	455	470	483	484	488	478	478
Rohle	682	685	658	668	671	694	689	685	664
Rovensko	1 004	693	735	725	716	719	728	730	731
Sudkov	1 219	1 223	1 198	1 203	1 218	1 185	1 161	1 162	1 162
Svébohov	378	409	439	447	437	440	430	440	444
Štítý	2 553	2 078	2 029	2 041	2 050	2 049	2 021	2 036	2 039
Vyšehoří	x	195	185	203	203	203	204	202	199
Zábřeh	15 935	15 015	14 725	14 511	14 422	14 360	14 308	14 268	14 252
Zborov	x	243	217	214	218	219	223	221	223
Zvole	702	744	749	774	760	766	767	759	752
celkem MR	35 024	36 111	35 864	35 679	35 619	35 637	35 454	35 401	35 374
Obce MAS navíc									
Jakubovice	x	184	185	185	185	184	183	196	192
Písařov	890	726	713	712	708	703	700	700	703
celkem MAS	35 914	37 021	36 762	36 576	36 512	36 524	36 337	36 297	36 269
Zdroj: Český statistický úřad, 31.12. 2006, všechny údaje jsou k 31.12.									

Integrovaná strategie rozvoje regionu Zábřezsko

V průběhu devadesátých let počet obyvatelstva na území celého regionu Zábřezsko mírně narůstal, ale od roku 2000 dochází k trvalému poklesu.

Obce Dubicko a Rovensko zaznamenaly již mezi léty 1990 – 1995 velký pokles populace. Tyto dvě obce se vylidnily téměř o 40%. Významný pokles zaznamenaly také Štíty (cca 20%) a v rámci území MAS Zábřezsko částečně Písařov (cca 15%). Ostatní obce si až na drobné výkyvy uchovaly poměrně stabilní počet obyvatel.

Od roku 2000 se situace jak v Dubicku tak v Rovensku stabilizovala, ba dokonce se hodnoty mírně zvyšují.

Město Zábřeh zaznamenalo největší pokles obyvatelstva v letech 1990 – 1995 a tento trend pokračuje až do současnosti. Zábřeh měl na konci roku 2006 cca o 1 700 obyvatel méně než v roce 1990.

Druhé město mikroregionu Štíty po již zmíněném prvotním poklesu vykazuje stabilní počet obyvatel.

Z ostatních obcí, v celém horizontu sledování, poklesla populace v Drozdově, Hrabové, Hynčíně, Jedlí, Kamenné a Lukavicích. Velmi mírně počet obyvatel klesl v Postřelmově, Rohli a Zborově. V ostatních obcích je v roce 2006 evidován větší či menší nárůst oproti roku 1990. Výrazný „boom“ vzrůstu populace není zřejmý v žádné z obcí.

Celoregionální čísla také nevykazují žádné výrazné výkyvy. Na začátku 90. let zaznamenal region nárůst obyvatelstva. Poté až do dnešní doby počet obyvatel stále mírně klesá. Za posledních 16 let poklesl na Zábřežsku počet obyvatel o 179 lidí.

Jedinou výjimkou byl rok 2003, kde je zaznamenán mírný nárůst

Podrobné údaje k vývoji počtu obyvatel v dělení MR Zábřezsko a MAS Zábřezsko se nachází v příloze analytické části dokumentu, grafy č. P1 a P2.

Počet obyvatel obcí, které v současnosti přísluší k mikroregionu a MAS Zábřezsko v posledních pěti letech mírně klesá (vyjma roku 2003). Na úrovni okresu Šumperk je pokles obyvatel znatelnější. Snižování populace bylo postupné i na úrovni Olomouckého kraje. Výjimkou je začátek roku 2005, kdy ke kraji přestoupily tři obce z Moravskoslezského kraje. Následný rok 2006 poté znamenal další, tentokrát již přirozený nárůst populace kraje. Na úrovni celé České republiky vidíme pokles pouze v roce 2002. Poté došlo k obratu a od roku 2004 již je zvyšování velmi znatelné.

Podrobné údaje k vývoji počtu obyvatel – srovnání Zábřežska, okresu, kraje a ČR se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P7.

3.2. Obyvatelstvo a migrace

Region Zábřezsko se dlouhodobě potýká s úbytkem obyvatelstva, který je ale spíše výsledkem úbytku obyvatel z důvodu stěhování, nežli přirozeným úbytkem (rozdíl narození/zemřelí).

Celkový úbytek obyvatel lze vypočítat v 15ti obcích regionu. Největší úbytek zaznamenali v obcích Postřelmov (-22), Rohle (-21) a Zábřeh (-16). Vyjma Rohle, kde zemřelo o 8 lidí více než se narodilo byla tato situace zapříčiněna vystěhováním obyvatelstva. V celém regionu činil celkový úbytek v roce 2006 28 obyvatel u MAS a 27 u MR.

V regionu se ale nacházejí také obce, které zaznamenávají přírůstek obyvatel. Největším celkovým přírůstkem obyvatel (kombinace údajů narození/zemřelí a migrace) se může v roce 2006 chlubit Chromeč, kde se více dětí narodilo než obyvatel umřelo, ale hlavně se do obce přistěhovalo 17 lidí. Celkový přírůstek zde činil 21 obyvatel. Podobný trend byl také v Leštině, Lesnici a Brníčku. Narůst byl hlavně z důvodu přistěhování nových obyvatel.

Oproti celorepublikové demografické situaci, která je charakterizována velmi nízkou porodností, přičemž dochází přirozenou cestou k početním úbytkům obyvatel je na Zábřežsku situace odlišná. Přestože pouze ve 13ti obcích z celkových 32 (30 u MR) byla natalita větší než mortalita, tak celkový počet narozených dětí byl vyšší než počet zemřelých. V roce 2006 zde došlo k pozitivnímu saldu přirozené změny obyvatel (+17 u MAS a +22 u MR). Stále se sice rodí méně dětí než na počátku devadesátých let, ale lze konstatovat, že situace v regionu v porovnání počtu narozených a počtu zemřelých je stabilní.

K úbytku obyvatel z regionu tedy dochází především vystěhováním obyvatel.

Podrobné demografické údaje za region Zábřezsko se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P8.

3.2.1. Demografické údaje okresu Šumperk

U statistik okresu Šumperk sledujeme jasný celorepublikový trend vyšší mortality než natality. Výjimkou byl rok 2006 kdy se v okrese narodilo o 1 dítě více než lidí zemřelo.

Problémem vystěhovávaní obyvatel trpí celý okres. Výjimkou byl pouze rok 2003, kdy byl přírůstek stěhování nulový. Celkově tedy každoročně počet obyvatel v okrese Šumperk klesá.

Co se týče počtu sňatků ročně, tak zde se hodnoty drží přibližně na stejné úrovni. Mírně roste počet rozvodů. V roce 2006 vzrostl počet sňatků.

Podrobné demografické údaje v okrese Šumperk za delší časové období se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P9.

3.2.2. Srovnání demografických údajů Zábřežska, okresu, kraje a ČR

Zatímco údaje o celkovém počtu obyvatel znamenají pro Zábřežsko pokles, počet živě narozených vykazuje opačný trend. Úbytek je tedy zapříčiněn vystěhováváním. Ve srovnání s okresem, krajem a ČR se na Zábřežsku narodilo v roce 2006 10,0 dětí na 1 000 obyvatel, což je více než v okrese Šumperk (9,8), ale nepatrně méně než v Olomouckém kraji (10,1) a v ČR (10,3). V regionu Zábřežsko v daném porovnání zemřelo nejméně lidí na 1000 obyvatel. Celá ČR zaznamenala přírůstek obyvatel díky přistěhovalcům (3,4 na 1000 obyvatel), přírůstek stěhováním zaznamenal i Olomoucký kraj (0,9). Úbytek evidoval okres Šumperk (-1,3), obce MAS (-1,2) i obce mikroregionu (-1,3). Zatímco celá Česká republika a Olomoucký kraj zaznamenává v roce 2006 kladný celkový přírůstek obyvatel (narození + přistěhovalí), okres i Zábřežsko hlásí úbytek.

Podrobné demografické údaje srovnání Zábřežska, okresu, kraje a ČR se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P10.

3.3. Věková struktura obyvatelstva

V rámci statistiky sledujeme především poměr lidí starších 60ti let a lidí do 14ti let v regionu. Na území regionu žije o něco více mladých lidí než starších 60ti let, poměr je však téměř vyrovnaný.

Tabulka č.4 Index stáří obyvatel v obcích regionu Zábřežsko

Obce MR + MAS			
Bohuslavice	0,906	Leština	0,987
Brníčko	1,2	Lukavice	0,611
Drozdov	1,362	Nemile	1,155
Dubicko	0,78	Postřelmov	0,922
Horní Studénky	1,232	Postřelmůvek	1,259
Hoštejn	0,546	Rájec	1,063
Hrabová	1,258	Rohle	1,287
Hynčina	1,452	Rovensko	0,862
Chromeč	0,942	Sudkov	0,848
Jedlí	1,12	Svébohov	1,025
Jestřebí	1,299	Štítý	0,873
Kamenná	1,031	Vyšehoří	1,467
Kolšov	1,187	Zábřeh	0,922
Kosov	0,672	Zborov	1,448
Lesnice	0,981	Zvole	0,966
CELKEM MR: 0,978			
Obce MAS navíc			
Jakubovice	1,333	Písařov	1,031
CELKEM MAS: 0,981			
Zdroj: výpočet dle SLDB 2001			

Mezi jednotlivými obcemi regionu jsou ve věkové struktuře značné rozdíly. Koeficient se pohybuje od 0,546 (nejmladší obec regionu Hoštejn) po 1,467 (nejstarší obec regionu Vyšehoří). Mezi velmi mladé obce lze zařadit kromě Hoštejna ještě obce Lukavice (0,611), Kosov (0,672) a Dubicko (0,780). Podle sčítání lidu bylo ještě dalších 10 obcí s převahou mladých lidí, patří mezi ně i obě města (Zábřeh a Štítý).

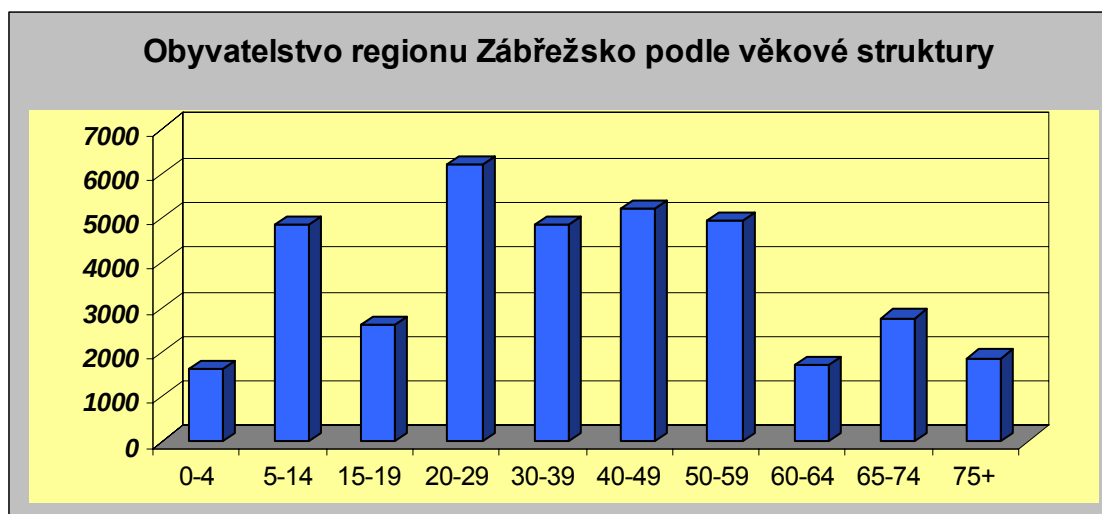
Ostatních osmnáct obcí MAS (16 MR – bez Jakubovic a Písařova) má převahu lidí starších 60ti let. Mezi obce s nejstarším obyvatelstvem patří především Vyšehoří a Hynčina (1,452), dále Zborov (1,448), Drozdov (1,362), Jakubovice (1,333 – údaj za MAS), Jestřebí (1,299), Rohle (1,287) a Hrabová (1,258).

Celkově lze Zábřezsko (MR - 0,978, MAS – 0,981) označit za poměrně mladý region, bereme-li v úvahu stárnutí populace v České republice. Tento fakt je způsoben také skutečností, že koeficient nám snižuje počet mladých ve městě Zábřeh, kteří tvoří velkou část mladé populace regionu.

Nejvíce obyvatel je ve většině obcí (27 – MAS, 25 - MR) ve věkové kategorii od 20 do 29 let. Vzhledem k tomu, že sčítání lidu se konalo v roce 2001, přesunula se tato věková skupina, kterou tvoří silné populační ročníky sedmdesátých let do rozmezí 26 – 35 let.

Obec Hoštejn drží primát nejmladší obce regionu díky své nejlidnatější kategorii dětí od 5 do 14 let.

Graf č.3 Věková struktura obyvatel regionu Zábřezsko

Graf k tabulce P11 – v příloze dokumentu. Zdroj: Český statistický úřad, SLBD 2001

V celém regionu Zábřezsko tvoří děti do 14 let 17,6 procenta a lidé starší 60 let 17,3 procenta populace. Zbýlých přibližně 65 procent tvoří lidé od 15 do 59 let. Poměrně vyrovnaný je přitom poměr populace do 30 let a lidí od 30 do 60 let (cca 42% : 41%).

Podrobné údaje o věkové struktuře obyvatel regionu Zábřezsko se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P11.

3.3.1. Věková struktura obyvatelstva v Olomouckém kraji

Věkovou strukturu obyvatel zaznamenává v přehledné grafické podobě „strom života“. Nejsilnější populační ročníky v Olomouckém kraji byly v polovině sedmdesátých let. Dokazuje to nejširší část „stromu života“, u populace kolem 30 let. Populace mezi 35. a 60. rokem je s menšími výkyvy na podobné hodnotě. U lidí 60 let a starších se přirozeně z délkou lidského života strom zužuje. Také základna stromu života obyvatel Olomouckého kraje se zužuje, což ukazuje jasný trend nižší natality. Můžeme však říci, že v posledních pěti letech se situace stabilizuje a pozvolna i spatřujeme nárůst proti létům devadesátým. Ze stromu života lze také vypožorovat obecnou skutečnost, že ženy se dožívají vyššího věku. U lidí mladších 50 let převažují mírně muži, u lidí nad 60 let je naopak mnohem více žen.

Schematické znázornění stromu života zobrazujícího věkovou strukturu obyvatel Olomouckého kraje se nachází v příloze analytické části dokumentu, graf č. P3.

3.3.2. Srovnání věkové struktury Zábřezska, okresu, kraje a ČR

Region Zábřezsko má zajímavý potenciál v nejmladších obyvatelích. Při srovnání věkových kategorií při sčítání lidu v roce 2001 totiž vykazuje největší procento osob do 14 let (v roce 2007 dosahují nejstarší z nich 20ti let.) – 17,63 procenta u MR a 17,65 procenta u MAS oproti 16,17 v celé ČR. Region má také menší procento osob starších 60 let než okres, kraji i celý stát.

Podrobné srovnání věkové struktury Zábřezska, okresu, kraje a ČR se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P12.

3.4. Obyvatelé podle pohlaví a rodinného stavu

V obcích regionu Zábřezsko převládá počet ženatých mužů a vdaných žen nad samostatnými kapitoly svobodní, rozvedení a ovdovělí, ovšem v součtu tyto kategorie naopak převládají nad ženatými muži a vdanými ženami.

Tato převaha je zaznamenána ve všech obcích regionu. Jen v Kosově je stejně svobodných žen jako vdaných. U rozvedených jsou čísla u mužů a žen podobná, však nápadně a několikanásobně více je ovdovělých žen než mužů, což svědčí o tom, že se ženy dožívají vyššího věku. Poměr mezi muži a ženami je v regionu Zábřezsko vyrovnaný. Žije zde 49 % mužů a 51 % žen.

Podrobné informace o dělení obyvatelstva regionu podle pohlaví a rodinného stavu se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P13.

3.5. Vzdělanostní struktura

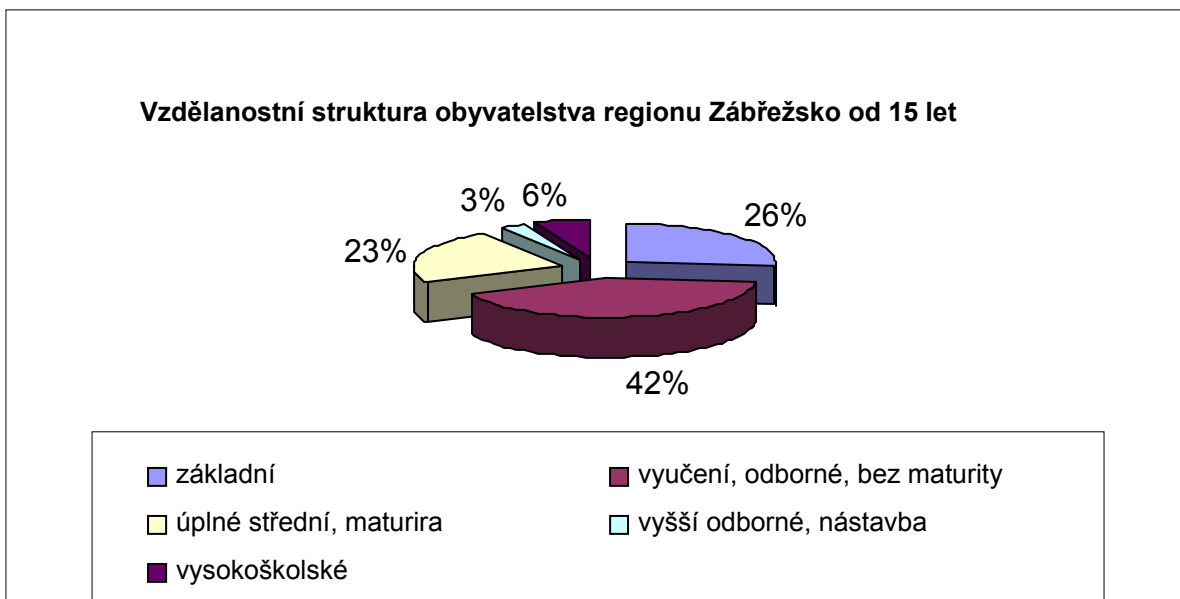
Vzdělání ovlivňuje schopnosti uplatnit se na trhu práce. Vyšší vzdělání přináší větší využití ekonomického potenciálu regionu. Nejvíce obyvatel regionu Zábřezsko patří do skupiny vyučených a se středním odborným vzděláním bez maturity. Tato kategorie převládá ve všech obcích regionu vyjma Hynčiny, kde má více obyvatel pouze vzdělání základní, a v rámci MAS Písařova, kde je srovnatelný počet vyučených bez maturity a lidí se základním vzděláním. Bohužel také v regionu převažují lidé se základním vzděláním nad lidmi, kteří mají střední školu s maturitou (bez vyššího a vysokoškolského vzdělání). Z tohoto pohledu za „nadprůměrně vzdělané“ obce lze označit Hoštejn, Chromeč, Postřelmov, Rovensko, Vyšehoří a Zábřeh. V těchto obcích je více osob s maturitou než lidí se základním vzděláním.

Do skupiny vyučených a se středním odborným vzděláním bez maturity patří 42% obyvatel regionu. Úplné střední vzdělání s maturitou má 22,9% obyvatel regionu, což je o 3,5% méně než lidí se základním vzděláním, těch je 26,%. Počet osob s vyšším a vysokoškolským vzděláním je 8,6%.

Celkové shrnutí vzdělanostní struktury regionu lze charakterizovat tak, že je velmi vysoký počet osob se základním vzděláním a významná je skupina vyučených či se středním odborným vzděláním bez maturity. Je to téměř 70 % obyvatel celého regionu.

Podrobné informace o vzdělanostní struktuře se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P14.

Graf č.4 Vzdělanostní struktura obyvatelstva regionu Zábřezsko od 15 let

3.5.1. Srovnání vzdělanostní struktury Zábřezska, okresu, kraje a ČR

S vyšší vzdělání je na tom region Zábřezsko nejhůře, ve všech porovnáních. Region má pouze 5,7 procenta vysokoškoláků a 3 procenta lidí s vyšším odborným vzděláním a nástavbou, zatímco okres Šumperk má 6,5 procenta vysokoškoláků a 2,9 osob s vyšším vzděláním. Okres Šumperk pak ještě zaostává za krajskými ukazateli (8,3 vysokoškolské, 3,0 vyšší) a i kraj zaostává z ukazateli celorepublikovými (9,1 vysokoškoláků, 3,5 vyšší). Stejně tak zaostává v ukazatelích obyvatel se středním vzděláním s maturitou. Naopak co se týká osob se základním a středním vzděláním bez maturity je v regionu hodnota o 7% vyšší než v celorepublikovém průměru. Všechny hodnoty jsou velmi podobné s okresními.

Podrobné srovnání vzdělanostní struktury Zábřezska, okresu, kraje a ČR se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P15.

3.6. Národnostní složení obyvatelstva

Zjišťování národnosti je možné pouze při sčítání lidu. Přihlášení se k určité národnosti je chápáno jako ryze deklaratorní, občan uvede národnost podle vlastního přesvědčení. Od roku 1991 se zjišťuje i národnost moravská a slezská a také romští občané měli možnost přihlásit se k této národnosti. Národnostní složení místních populací je významnější v regionech, které svou polohou a dalšími podmínkami implikují různorodost stávající populace. Z hlediska mikroregionu Zábřezsko se jeví tato situace zcela jako celorepublikově průměrná.

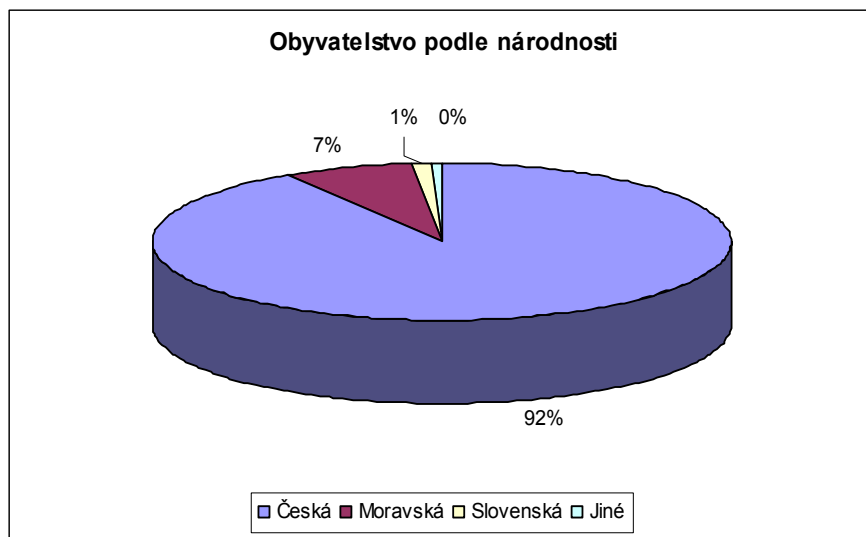
Naprostá většina obyvatel regionu Zábřezsko se hlásí k české národnosti (91%). Menší zastoupení má národnost moravská (téměř 7,5%).

V případě města Zábřeh jde o 7,8 procenta. „Výraznější“ zastoupení má v Zábřehu také slovenská národnost. Žije zde více než 50% všech obyvatel uvádějících slovenskou národnost v regionu.

Na Zábřezsku se objevuje i národnost romská, polská, německá, ukrajinská a vietnamská. 4 obyvatelé uvedli národnost slezskou.

Celkově lze říci, že region nemá výrazné zastoupení některé z národnostních menšin.

V části grafu Jiné jsou zahrnuti občané národnosti vietnamské, ukrajinské, slezské, romské, polské, německé

Podrobná data k národnostnímu složení obyvatel Zábřezska se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P16.

3.7. Náboženské vyznání

V regionu mírně převládá počet obyvatel bez vyznání nad věřícími. Věřících je 42 procent a bez vyznání 47 procent. Spíše mezi věřící však lze zahrnout i větší část skupiny „nezjištěné vyznání“ (9,5 procent), protože jsou to osoby, které nejsou výslovně bez vyznání, ale jejich příslušnost k náboženským skupinám, společnostem či vyznáním nelze zařadit mezi tradiční církve. V 19ti obcích regionu převládají věřící, ve zbývajících 13 nevěřící.

V procentuálním poměru obyvatel, kteří při sčítání lidu v roce 2001 uvedli příslušnost k nějaké církvi ku ostatním obyvatelům obce je převaha věřících v polovině obcí regionu. Největší podíl věřících - přes 70 procent – je ve dvou obcích: Chromeč (70,5%) a Svěbohov (70,4%). Přes 60 procent jich je ve čtyřech obcích – v Rájci (65,1%), Horních Studénkách (64,7%), Zborově (64,0%) a Vyšehoří (61,9%). Přes 50 procent věřících je v dalších deseti obcích – Drozdově (59,4%), Jedlí (58,2%), Písařově (56,7% - jen MAS), Štítech (54,5%), Jakubovicích (54,3% - jen MAS), Postřelmůvku (53,1%), Hrabové (52,6%), Nemili (52,2%), Kosově (51,9%), Jestřebí (50,7%)

Nad čtyřicet procent věřících mají v Postřelmově (40,2%), Leštině (41,1%), Brníčku (41,3%), Zvoli (41,4%), Dubicku (41,5%), Lesnici (42,2%), Rohli (45,7%), Hoštejně (46,4%), Rovensku (47,5%) a Bohuslavicích (49,4%).

V ostatních šestnácti obcích je podíl věřících menší než padesát procent a v šesti obcích pod 40%. Nejméně je v Hynčíně (31,1%), dále v Kolšově (34,1%), Sudkově (34,6%), Kamenné (35,2%), Zábřehu (36,4%), Lukavici (39,4%).

Přehledné zobrazení náboženské příslušnosti obyvatel Zábřezska se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P17.

3.7.1. Srovnání náboženského vyznání na Zábřezsku, okrese, kraji a ČR

V regionu Zábřezsko je ve srovnání s okresem, krajem a státem procentuálně větší počet věřících obyvatel (42 procent). Poměr věřících a lidí bez vyznání je u všech srovnávaných oblastí ve prospěch druhé skupiny obyvatel.

V okrese Šumperk je věřících 35,07 procenta, v Olomouckém kraji 36,98 procenta v celé zemi jen 32,14 procenta.

Mezi lidmi, kteří se hlásí k víře, je nejvíce římských katolíků. Podle jejich počtu se vlastně odráží i celkový počet věřících v jednotlivých srovnávaných kategoriích. Proto i pořadí jejich zastoupení je shodné s pořadím všech věřících. Na Zábřežsku je tedy římských katolíků nejvíce (88 %), dále následuje Olomoucký kraj s 87,5 procenty, okres Šumperk s 85,3 procenty. Nejmenší procento je u celé České republiky (83,3 procent). Větší zastoupení mají ještě církve husitská a českobratrská evangelická. Ostatní církve mají zastoupení zanedbatelné.

Srovnání náboženského vyznání na Zábřežsku, okrese, kraji a ČR se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P18.

4. Kvalita života - školství, zdravotnictví, sociální péče a služby

Ve většině obcí regionu Zábřezsko je mateřská škola. Chybí ve čtyřech převážně nejmenších obcích – Hynčíně, Vyšehoří, Zborově a Jakubovicích. Ve městě Zábřeh je mateřských škol pět. Úplnou devítiletou základní školu mají kromě třech škol v Zábřehu také Štítý, Sudkov, Rohle, Postřelmov a Dubicko. Základní školu s prvním stupněm (pět ročníků) mají ve jednadvaceti obcích. Bez základní školy je 6 obcí - Drozdov, Hynčina, Kosov, Vyšehoří, Zborov, Jakubovice.

Každá obec s výjimkou Hynčiny a Kamenné má na svém území knihovnu, některé obce také ve svých místních částech. Ve většině obcí se nachází sakrální stavba – kostel, kaplička apod. a drtivá většina z nich disponuje kulturním zařízením.

V Leštině, Zábřehu a Postřelmově jsou stálá kina, Zborově a Drozdově přírodní amfiteátry. V regionu je jediné muzeum a to Městské Muzeum v Zábřehu. V Zábřehu se také nachází galerie, druhou bychom našli v Rovensku. Koupaliště a bazény jsou v regionu čtyři, tři v Zábřehu a jeden ve Zborově. Děti mají prostor pro volnočasové aktivity ve institucích pro volný čas dětí a mládeže v Postřelmově a v Zábřehu.

Pouze v pěti obcích není hřbitov, smuteční síň je v Jestřebí, Postřelmově, Leštině a Zábřehu. V regionu se nachází 16 finančních ústavů, z toho 6 v Zábřehu a 2 ve Štítech. Sportovní vyžití je možné na 56 hřištích, 31 tělocvičnách a v 18 dalších sportovních zařízeních určených pro sport.

Souhrnná tabulka s údaji o školství, zdravotnictví, zařízeních sociální péče a službách se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P19.

4.1. Školství

Základní škola se nachází v jednadvaceti obcích regionu Zábřežsko, z toho ve městě Zábřeh jsou základní školy čtyři (3 devítileté a 1 pětiletá). Mateřská škola se nachází v 28 obcích, z toho v Zábřehu jich je pět.

V regionu se nachází pět středních škol a všechny jsou v městě Zábřeh. Ve městě se nacházejí dvě Střední odborné školy, dvě Střední odborné učiliště a jedno gymnázium. Nalezneme zde také tři speciální školy a Základní uměleckou školu. Vysoké školství je také zastoupeno pouze v Zábřehu a to Vyšší odbornou školou automobilní, kde je možnost získání titulu DiS a to v oboru Diagnostika silničních vozidel. Jazyková škola v regionu chybí.

Přehled rozmístění školských zařízení v regionu se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P20.

4.2. Sociální služby a zdravotnictví na Zábřežsku

Sociální péče je v regionu zastoupena osmi subjekty, z toho čtyři jsou ve městě Zábřeh. Jedná se o dva domy s pečovatelskou službou a dva domovy pro důchodce. Domov důchodců je ještě v Postřelmově a ve Štítech. Dům s pečovatelskou službou je také v Postřelmově. Dům sociální péče, kde je poskytována péče o klienty s Alzheimerovou chorobou se nachází v Jedlí

V jedenácti obcích regionu je ordinace praktického lékaře. Celkem jich je 33. Jenom v městě Zábřehu jich nalezneme šestnáct, čtyři jsou v Postřelmově, dvě ve Zvoli, Štítech, Rohli a Dubicku, po jedné potom v Lukavici, Kamenné, Jedlí, Chromči a Hrabové.

Stomatologickou péči najdeme v osmi obcích. Kromě jedenácti zubařů v Zábřehu a třech v Postřelmově dále ve Zvoli, Štítech, Rohli, Lukavici, Kamenné a Dubicku. Specializovaná lékařská péče je kumulována v centru regionu v Zábřehu, kde je i nemocnice, další odborné lékařské služby jsou poskytovány ve městě Šumperk (13 km od Zábřehu). Gynekologa najdeme kromě města Zábřeh také v Dubicku, Postřelmově, Rohli, Štítech a ve Zvoli. Mimo šesti lékáren v Zábřehu jsou také lékárny v Štítech a v Postřelmově.

Přehled rozmístění zařízení sociálních služeb a zdravotnických zařízení v regionu se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P21.

5. Ekonomické ukazatele a trh práce

Ekonomické ukazatele hodnotí region z hlediska ekonomické aktivity jeho obyvatel, podílu ekonomicky aktivních na celkovém počtu obyvatelstva a podílu ekonomicky neaktivních na celkovém počtu obyvatelstva.

Dále jsou zaměřeny na zkoumání regionálního trhu z hlediska pracovních odvětví, kde je v posledních deseti letech viditelný postupný přesun lidských činností z tzv. sekundárních odvětví do odvětví terciárních, zahrnující poskytování služeb. Tradičně silné postavení mezi pracovními odvětvími má průmysl a stavební sektor.

Zajímavým ukazatelem z regionálního hlediska je také sledování výjezdů, případně příjezdu do regionu za prací či vzděláním. Tento ukazatel hodnotí schopnost regionu nabídnout dostatek pracovních příležitostí pro své obyvatele a případně pro obyvatele okolních regionů a hodnotí také vybavenost regionu z hlediska nabídky vzdělávacích zařízení s akcentem především na nabídku vyššího vzdělávání – střední, vyšší a vysoké školy.

V rámci této kapitoly je také sledován počet podnikatelských subjektů, což má výrazný vliv na rozvoj regionální ekonomiky.

Mezi významné sledované ekonomické ukazatele patří také míra nezaměstnanosti a její srovnání s okolními regiony a výše průměrné mzdy v regionu.

5.1. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo

Celkový počet ekonomicky aktivních obyvatel mikroregionu Zábřežsko byl podle sčítání lidu v roce 2001 - 17 779 obyvatel, při započítání Jakubovic a Písařova bylo v regionu 18 180 ekonomicky aktivních obyvatel.

Toto číslo je nepatrně nižší než počet obyvatel ekonomicky neaktivních (důchodci, studenti), kterých bylo na území mikroregionu 17 819, tedy 50,1 % a na území celé místní akční skupiny 18 305, což činí 50,2 %.

Procento nezaměstnanosti v době sčítání obyvatelstva bylo cca 10%.

Tabulka č.5 Obyvatelstvo v obcích podle ekonomické aktivity

Obce MR	Ekono- micky aktivní	V tom:				Ekono- micky neaktivní	Z toho:	
		Zaměstn- aní	Z toho:		Nezaměstnaní		Nepracující důchodci	Žáci, studenti, učni
			Pracující důchodci	Ženy na mateřské				
Bohuslavice	227	203	3	1	24	243	100	84
Brničko	282	247	3	8	35	330	168	111
Drozdov	174	151	4	2	23	164	82	53
Dubicko	542	502	9	5	40	524	195	223
Horní Studénky	185	166	4	4	19	158	72	54
Hoštejn	206	179	4	3	27	243	81	104
Hrabová	263	242	2	7	21	294	147	100
Hynčina	84	71	0	2	13	125	70	30
Chromeč	291	256	12	9	35	293	126	102
Jedlí	349	319	4	3	30	361	166	140
Jestřebí	255	221	3	4	34	294	152	92
Kamenná	292	254	1	5	38	282	146	97
Kolšov	385	352	4	2	33	357	169	131
Kosov	132	111	2	3	21	150	52	58
Lesnice	300	264	5	5	36	283	128	98
Leština	605	543	15	11	62	649	288	232
Lukavice	485	444	6	4	41	442	154	201
Nemile	272	248	2	3	24	305	143	100
Postřelmov	1 615	1440	23	30	175	1 615	707	648
Postřelmůvek	164	155	2	3	9	177	80	76
Rájec	206	198	5	2	8	264	129	90
Rohle	291	242	6	2	49	363	182	121
Rovensko	353	312	2	8	41	379	161	129
Sudkov	603	550	6	9	53	594	254	209
Svébohov	213	194	2	3	19	226	104	87
Štítý	1 000	918	20	24	82	1 021	442	407
Vyšehoří	98	89	1	5	9	99	49	32
Zábřeh	7 422	6652	160	123	770	7 079	3132	2830
Zborov	113	96	1	1	17	98	53	38
Zvole	372	334	5	5	38	407	173	160
Celkem MR	17 779	15 953	316	296	1826	17 819	7905	6837
Celkem MR v %	-	-	-	-	10,27%	-	-	-
+ obce MAS								
Jakubovice	74	61	2	0	13	110	51	31
Písařov	327	294	3	4	33	376	174	147
Celkem MAS	18 180	16 308	321	300	1872	18 305	8130	7015
Celkem MAS v %	-	-	-	-	10,30%	-	-	-
Pozn. * V tabulce není uveden počet nezjištěných osob v SLDB. Počet nezjištěných osob je u MAS 115 a u MR 113. ** Nezaměstnanost v této tabulce je uvedena dle sčítání lidu v roce 2001.								
Zdroj: Český statistický úřad, SLDB 2001								

5.2. Trh práce podle odvětví

Z hlediska pracovního odvětví převažuje v regionu Zábřezsko jednoznačně práce v průmyslu – celkem 40% . Mezi ostatními odvětvími již žádné nevyniká.

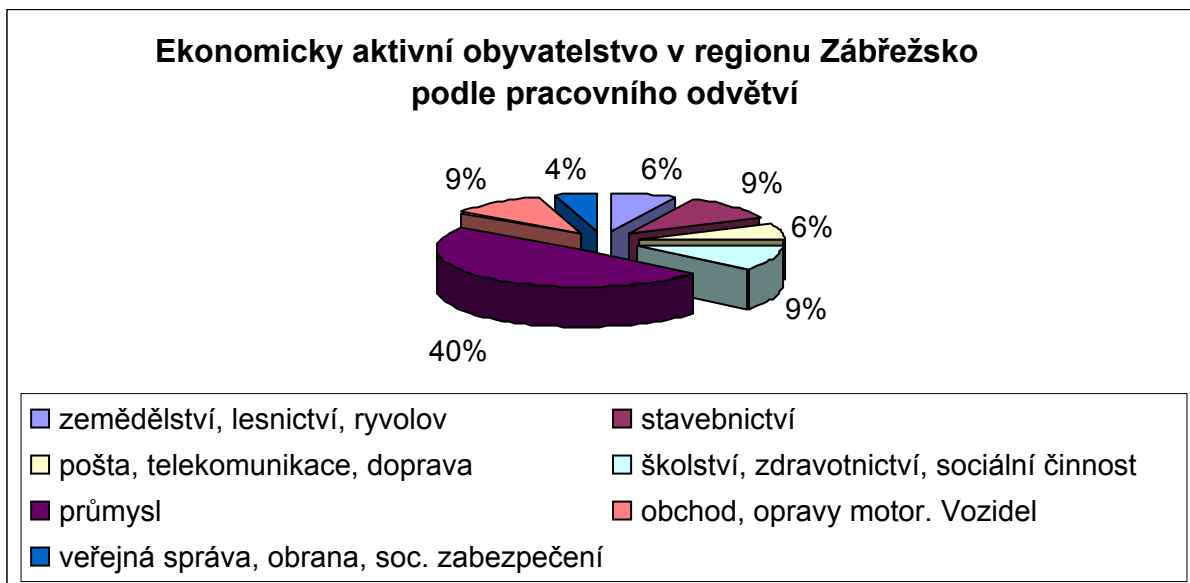
Po průmyslu tedy následuje obchod a opravy motorových vozidel – 9%, dále školství, zdravotnictví a sociální sféra – 8,9%, stavebnictví – 8,6%, zemědělství, lesnictví a rybolov – 6,3%, pošta, telekomunikace a doprava – 5,8%, veřejná správa, obrana a soc. zabezpečení – 4,3%. Podíl nezaměstnaných činil v době sčítání lidu v roce 2001 celkem 10,0 % ekonomicky aktivních obyvatel.

Pro srovnání údaje ve městě Zábřeh: průmysl – 35,89; obchod – 11,41; školství, zdravotnictví, sociální sféra – 11,20; stavebnictví – 7,99; pošta telekomunikace a doprava – 6,82; veřejná správa, obrana a sociální zabezpečení – 4,46; zemědělství, lesnictví a rybolov – 2,84. Nezaměstnanost 10,37 procenta.

Z tohoto srovnání vyplývá, že méně lidí ve městě Zábřeh pracuje v průmyslu, stavebnictví a zemědělství než v celém regionu a naopak více ve školství, zdravotnictví a sociální sféře, což je dáno postavením města Zábřeh jako centra regionu, v němž je sídlo mnoha institucí poskytující služby a vzdělávacích zařízení.

Podrobný rozbor pracovních odvětví na Zábřežsku se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P22.

Graf č.5 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v regionu Zábřezsko podle pracovního odvětví

5.2.1. Srovnání pracovních odvětví na Zábřežsku, v okrese, kraji a ČR

V regionu Zábřezsko pracuje ve srovnání s republikovou úrovní více lidí v zemědělství a lesnictví (o 2 procenta více než ČR), což je dáno charakterem regionu v celém Šumperském okrese a srovnatelně i v Olomouckém kraji, kdy na severu Olomouckého kraje hraje významnou roli zaměstnanost především v sektoru lesnictví a směrem k jihu převažují zemědělské činnosti.

Nejvýraznější odlišnost v celorepublikovém i krajském srovnání se nachází v oblasti průmyslu, kde je hodnota o více než 11 procent vyšší než podíl osob pracujících v tomto odvětví v celé ČR.

Naopak ve srovnání s okresem, krajem a státem je na Zábřežsku nejméně pracovníků v oblastech stavebnictví, dopravy, pošt a telekomunikací, veřejné správy a školství, zdravotnictví a sociální činnosti – tedy služeb.

Číselné vyjádření Srovnání pracovních odvětví na Zábřežsku, v okrese, kraji a ČR se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P23.

5.3. Dojížděka do zaměstnání a škol

Do práce dojíždí celkem 82 % procent obyvatel regionu Zábřezsko bez rozlišení, zda dojíždí denně či ve vícedenních intervalech. Z toho 39 procent lidí dojíždí v rámci obce, tzn. vykonávají zaměstnání mimo domov; 45 procent v rámci okresu, z čehož vyplývá, že více lidí vyjíždí za zaměstnáním či vzděláním mimo obec, v níž bydlí, což je charakteristické především pro venkovské regiony, kterým Zábřezsko bezesporu je.

Mírně přes 2 procenta obyvatel regionu vyjíždí za zaměstnáním a vzděláním v rámci kraje a přibližně 10% obyvatel dojíždí za prací mimo kraj. Významný podíl na této vyjížděce mají také studenti vysokých škol, kteří studují po celé republice.

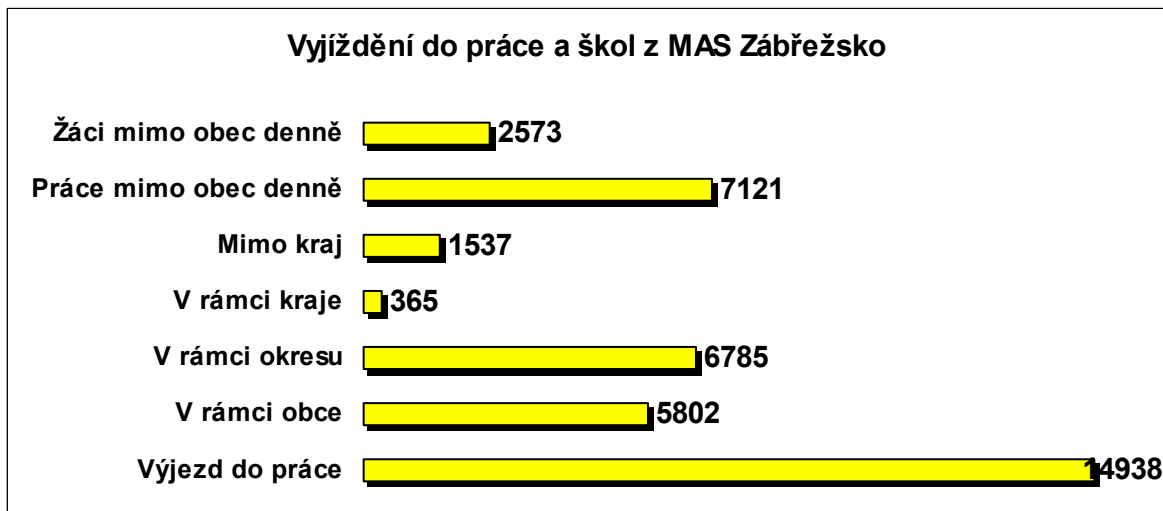
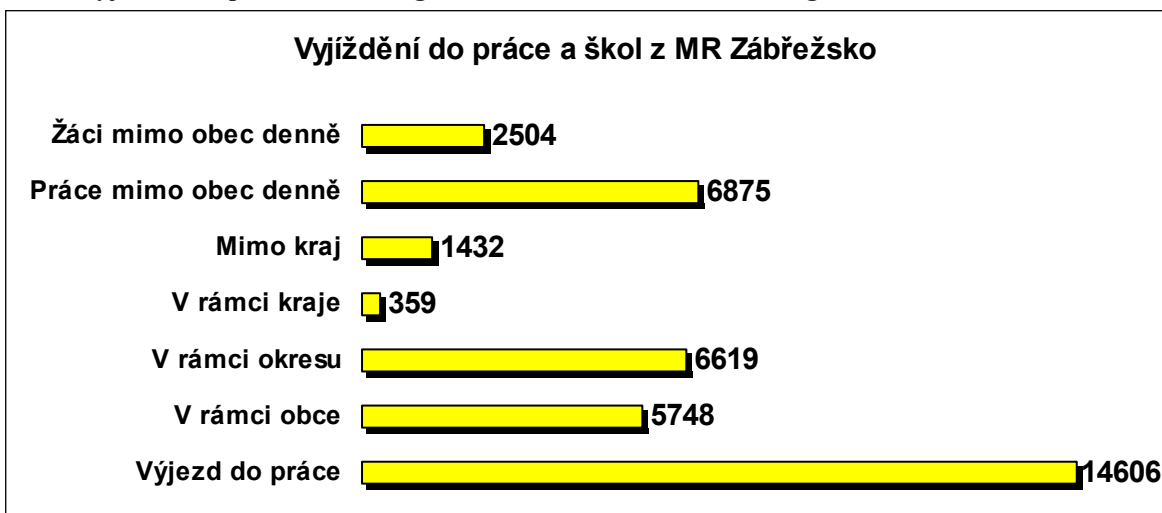
Přitom denně mimo obec za prací dojíždí téměř 7 000 což znamená 39 procent ze všech ekonomicky aktivních obyvatel.

Srovnání regionu s městem Zábřeh

Obyvatelé města Zábřeh, kteří vyjíždějí za prací (6 010 osob), se podílejí přibližně 40 procenty na všech vyjíždějících v regionu. Denně mimo Zábřeh vyjíždí za prací 1 543 obyvatel, což činí přibližně 22 procent všech denně vyjíždějících v regionu.

Denně mimo svou obec podle sčítání lidu v roce 2001 vyjíždí 2 504 žáků a studentů, což činí téměř 37 procent ze všech v regionu. Studenti a žáci z města Zábřeh se na všech vyjíždějících do škol mimo svou obec podílejí necelými 18ti procenty.

Graf č.6 Vyjíždění do práce a škol z regionu ve členění na území mikroregionu a MAS

Podrobná data k vyjížděci do zaměstnání a škol v rámci Zábřežska se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P24.

5.3.1. Srovnání vyjížd'ky z obcí na Zábřežsku, v okrese, kraji a ČR

Z regionu Zábřezsko vyjíždí za prací nejvíce lidí ve srovnání okresu, kraje a státu. Ve srovnání celorepublikovém je rozdíl vyjížd'ky malý, ale v případě kraje je o 2,5 procenta vyšší a ve srovnání s okresem 1,5 procenta vyšší.

V případě denní vyjížd'ky za prací je procentuální rozdíl ještě mnohem vyšší. V regionu Zábřezsko vyjíždí denně mimo obec o přibližně 7 procenta více obyvatel než v okrese Šumperk, o 9 procent více než v Olomouckém kraji a o 11 procent více než v rámci ČR.

Ještě výraznější rozdíly jsou v případě vzdálenosti vyjížd'ky za prací. V rámci okresu vyjíždí na Zábřežsku 45 procent lidí. Toto číslo je v porovnání s ostatními srovnávanými celky výrazně nejvyšší. U okresu Šumperk je to 38 procent obyvatel, v Olomouckém kraji je to 33,5 procenta obyvatel a u celostátních ukazatelů pouze 25 procent obyvatel.

V rámci kraje vyjíždí za prací jen 2,5 procenta obyvatel Zábřežska. Srovnatelný údaj za okres Šumperk je 3,6; za Olomoucký kraj 4,7 a za ČR dokonce 16,1.

Zcela jiná tendence je v případě vyjížd'ky za prací mimo kraj. Z obcí regionu Zábřezsko přibližně 10 procent lidí; z obcí okresu Šumperk 7,5, z obcí Olomouckého kraje 6,7 a z obcí v celé ČR 7,5 procenta lidí.

Tyto údaje v kostce znamenají, že lidé ze Zábřežska nejvíce vyjíždění za prací v rámci okresu nebo pracují ve své obci. Když vyjíždí dále tak mnohem výrazněji mimo kraj než do jiných oblastí Olomouckého kraje.

Podrobné srovnání vyjížd'ky z obcí na Zábřežsku, v okrese, kraji a ČR se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P25.

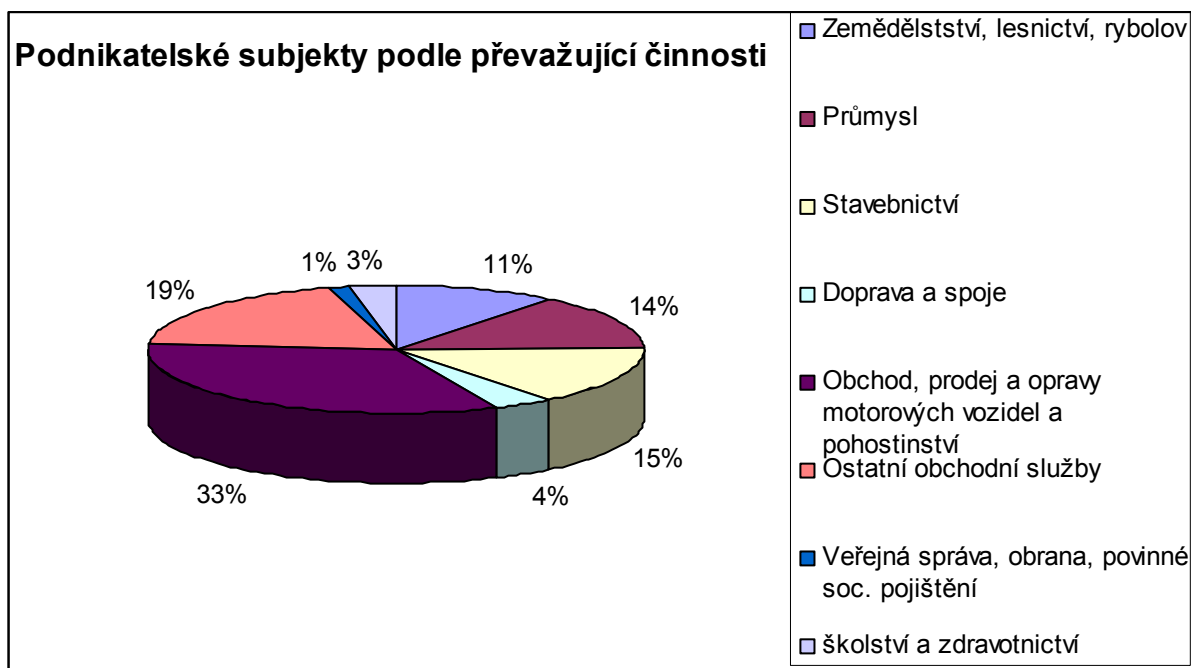
5.4. Podnikání

Celkový počet podnikatelských subjektů v regionu Zábřezsko přesahuje 6 200 subjektů, přičemž celkový počet ekonomicky aktivních obyvatel je 18 000.

Nejvíce podnikatelských činností je registrováno v oblasti služeb, kde má výrazné zastoupení obecné označení obchod, prodej a dále opravy motorových vozidel.

Významné zastoupení má mezi podnikatelskými subjekty také oblast stavebnictví a průmyslu a nezanedbatelnou část podnikatelských činností zastupuje v regionu také zemědělství a lesnictví.

Graf č.7 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti

Významné firmy regionu z hlediska zaměstnanosti

Mezi největší zaměstnavatele ve městě Zábřeh patří firma Slovácké strojírny, a.s., která zaměstnává cca 350 zaměstnanců. Předmětem její činnosti je strojírenská výroba. Dalšími velkými zaměstnavateli regionu jsou MEP Postřelmov, a.s. zabývající se výrobou elektrických strojů a přístrojů, rozvaděčů a ostatními kovoobory, jež zaměstnává 442 zaměstnanců a firma Klein a Blažek, s.r.o. se sídlem ve Štítech zaměstnávající 700 osob, jehož hlavním výrobním programem je výroba autodílů v kovooboru.

Přehled dalších významných zaměstnavatelů v regionu:

- Sulko, s.r.o.
- Ekozis, s.r.o.
- TWIST, s.r.o.
- Agrodružstvo Zábřeh
- OEM EM s.r.o.
- Zemědělské zásobování a nákup Šumperk, a.s.
- HDO, spol. s r.o.
- PAS, a.s.

Podrobné informace o počtu podnikatelských subjektů podle převažující činnosti se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P26.

5.5. Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti je na Zábřežsku trvale nad republikovým průměrem cca o 5%. Situace se po roce 2003 mírně zhoršila (o 1%), ale po roce 2005 míra nezaměstnanosti v regionu klesá.

Porovnáme – li míru nezaměstnanosti v jednotlivých obcích sledujeme veliké rozdíly.

V regionu se nachází 4 obce se současnou extrémní mírou nezaměstnanosti s hodnotou kolem 20% (Jakubovice dlouhodobě dokonce kolem 30%). Neutěšená situace v těchto obcích je způsobena jejich lokalizací – podhorské oblasti se špatnou dopravní dostupností. V regionu jsou ale také obce, které mají nezaměstnanost dlouhodobě na průměrné úrovni – Jedlí, Horní Studénky.

Obce Rájec a Postřelmůvek dlouhodobě vykazovaly průměrné hodnoty míry nezaměstnanosti, ale v posledních dvou letech se i tady situace zhoršila (cca o 2%) díky zánikům některých významných firem v regionu.

Tabulka č.5 Míra nezaměstnanosti v letech 2001 – 2006 (v procentech)

	obec	12/2001	12/2002	12/2003	12/2004	12/2005	12/2006
1	Bohuslavice	12,5	12,5	13,7	12,8	15,0	12,3
2	Brníčko	15,8	14,4	14,5	15,2	14,5	11,7
3	Drozdiv	16,0	13,8	13,2	13,2	8,6	9,8
4	Dubicko	10,5	11,1	8,1	9,8	9,0	6,8
5	Horní Studénky	9,8	8,2	9,7	9,7	7,0	4,9
6	Hoštejn	15,7	14,2	10,2	11,6	10,2	9,2
7	Hrabová	10,5	10,5	10,3	11,8	13,3	5,7
8	Hynčina	25,3	32,9	26,2	23,8	25,0	25,0
9	Chroměč	8,9	9,2	8,9	11,7	8,6	6,5
10	Jakubovice	24,4	25,6	32,4	31,1	37,8	20,3
11	Jedlí	8,1	7,2	8,6	8,3	6,3	4,6
12	Jestřebí	16,7	19,6	20,4	21,2	22,4	21,2
13	Kamenná	21,2	21,8	20,9	22,6	22,6	14,0
14	Kolšov	12,2	10,6	12,7	12,2	14,3	11,9
15	Kosov	15,3	16,8	17,4	19,7	20,5	15,9
16	Lesnice	12,8	14,8	12,0	12,0	12,7	11,7
17	Leština	11,4	12,0	9,9	11,6	13,1	9,1
18	Lukavice	11,7	13,2	14,2	12,8	14,0	10,1
19	Nemile	10,6	10,6	12,9	11,4	12,5	8,1
20	Písařov	12,6	9,1	12,8	13,2	13,8	9,8
21	Postřelmov	11,0	11,9	12,1	13,2	12,9	11,1
22	Postřelmůvek	9,2	7,2	5,5	9,8	9,8	8,5
23	Rájec	7,1	6,6	7,8	7,8	16,0	15,0
24	Rohle	21,4	27,0	24,7	25,8	21,3	17,2
25	Rovensko	12,6	9,4	12,5	11,9	13,9	11,9
26	Sudkov	11,1	10,9	13,8	16,1	11,4	10,4
27	Svébohov	9,8	7,4	7,0	9,4	11,7	8,5
28	Štíty	8,8	9,9	9,6	11,4	10,9	10,9
29	Vyšehoří	6,0	9,2	14,3	11,2	19,4	9,2
30	Zábřeh	12,2	11,6	11,7	12,7	13,3	10,5
31	Zborov	11,2	12,1	13,3	14,2	16,8	11,5
32	Zvole	12,5	9,9	12,6	10,5	15,9	8,9
	CELKEM	13,0	13,2	13,6	14,1	14,8	11,3

Zdroj: www.czso.cz

Sociální dopady nedostatečně rozvinutého ekonomického prostředí v regionu

Podmínky pro život a rozvoj ekonomických činností v obcích Zábřežska jsou ztížené, oblast je kritickou z hlediska výskytu sociálně patologických jevů – dlouhodobá nezaměstnanost, alkoholismus, drogová závislost.

Rozbor míry nezaměstnanosti v jednotlivých obcích regionu se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P27.

5.5.1. Srovnání nezaměstnanosti na Zábřežsku, v okrese, kraji a ČR

Srovnání míry nezaměstnanosti ukazuje, že v regionu Zábřezsko byla na konci roku 2006 nejvyšší nezaměstnanost ve srovnání s všemi ostatními celky. Regionální míra nezaměstnanosti byla zhruba o jedno procento vyšší než v okrese Šumperk.

Ve srovnání s mírou nezaměstnanosti v Olomouckém kraji již převyšuje regionální míra nezaměstnanosti o dvě procenta. Od celorepublikových čísel se však regionální nezaměstnanost liší již velmi výrazně, a to o cca 4,5 procenta.

Tabulka č.6 Míra nezaměstnanosti ve srovnání

Míra nezaměstnanosti – srovnání Zábřežska, okresu, kraje a ČR	
Oblast	Míra nezaměstnanosti
MR Zábřezsko	11,10%
MAS Zábřezsko	11,20%
Okres Šumperk	10,40%
Olomoucký kraj	9,00%
Česká republika	6,50%
Zdroj: Český statistický úřad, 31.12. 2006	

Míra nezaměstnanosti v porovnání s ostatními regiony ČR odhaluje některé závažné problémy regionu Zábřezsko. Relativní údaje upozorňují na nepříznivé skutečnosti. Jedná se například o:

- vysoký počet evidovaných nezaměstnaných mladých uchazečů
- vysoký počet dlouhodobě (nad 12 měsíců) evidovaných uchazečů

- nesoulad mezi strukturou uchazečů a strukturou nahlášených volných pracovních míst (podle požadavků na vzdělání, dovednosti a znalosti)
- u pracovních míst s nízkou kvalifikací (či bez kvalifikace) není rovnovážný stav mezi mzdou a pracovními podmínkami, a proto se uchazečům nevyplatí (s ohledem k výši nabízené mzdy a výši sociálních dávek) pracovat
- značná část uchazečů neunesla stav, kdy chtějí pracovat, ale jsou potencionálními zaměstnavateli odmítáni (především problém pro specifické skupiny obyvatelstva - v předdůchodovém věku, ženy po mateřské, příslušníci romské menšiny); po delší době evidence se dané situaci přizpůsobí a o zaměstnání již v podstatě vlastně neusilují
- vznik vrstvy obyvatel, kde z rodiny nikdo nepracuje – děti přejímají životní postoje od svých rodičů
- nepříznivou věkovou skladbu obyvatel mikroregionu, která již ve střednědobém horizontu bude ovlivňovat strukturu nabídky místních zdrojů pracovních sil.

Je možné konstatovat, že zdrojem zaměstnanosti v příštích letech bude zejména vysoká odbornost a kvalifikace, vysoká flexibilita i ochota a možnost využívat zkrácené pracovní úvazky, pružné a nepravidelné pracovní doby.

Pomoci řešit výše zmíněné problémy mohou projekty financované z Evropského sociálního fondu.

5.6. Platy

Průměrná hrubá měsíční mzda v kraji vzrostla Olomouckém kraji za 1. pololetí 2007 oproti stejnému období minulého roku o 8,5 % a činila na fyzickou osobu 17 744 Kč, v přepočtu na plně zaměstnané **18 318 Kč**.

Mezi 14 kraji ČR se Olomoucký kraj v pomyslném žebříčku krajů řadil výši mzdy stále na předposlední místo hned za krajem Karlovarským (17 366 Kč).

Průměrná hrubá měsíční mzda v Olomouckém kraji dosáhla ve sledovaném období pouze 84,7 % republikového průměru.

Ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku bylo tempo růstu mezd fyzických osob v Olomouckém kraji třetí nejvyšší (zvýšení o 8,5 %, tj. o 1 390 korun).

Tabulka č.7 Mzdy v krajích ČR v 1.pololetí 2007

(Zdroj: Český statistický úřad)

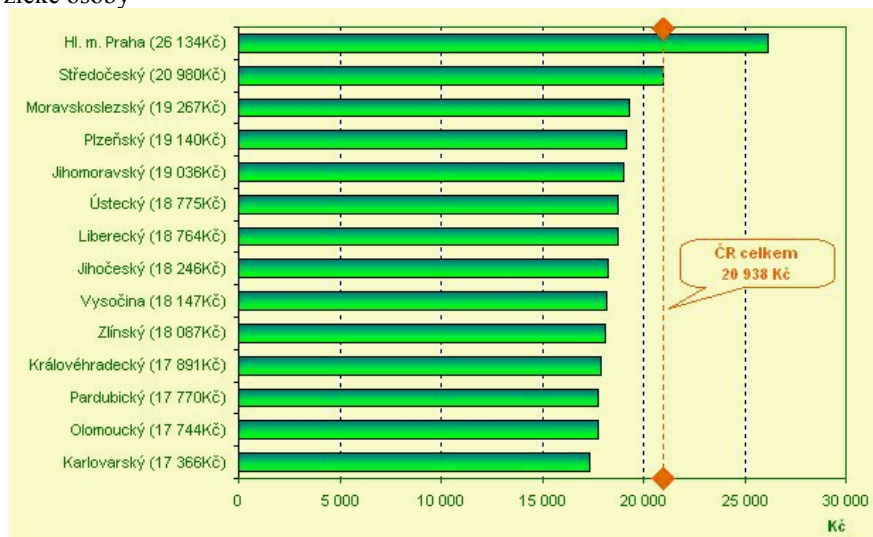
Podnikatelské subjekty na území ČR - bez podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců

	Mzdové prostředky bez OON celkem		Průměrná měsíční mzda zaměstnance			
	tis. Kč	index 2007/2006	fyzické osoby		přepočtené osoby	
			Kč	index 2007/2006	Kč	index 2007/2006
Česká republika	414 900 819	109,1	20 938	107,6	21 602	107,6
vtom kraje:						
Hl. m. Praha	148 634 353	108,3	26 134	106,5	27 084	106,6
Středočeský	37 057 156	114,8	20 980	109,7	21 633	109,7
Jihočeský	17 447 455	107,3	18 246	108,0	18 842	107,9
Plzeňský	18 512 617	106,9	19 140	106,6	19 672	106,0
Karlovarský	7 323 829	103,9	17 366	107,3	17 915	107,3
Ústecký	20 697 627	108,4	18 775	108,1	19 237	108,3
Liberecký	12 914 446	107,6	18 764	107,5	19 304	107,8
Královéhradecký	15 017 541	105,2	17 891	107,0	18 502	106,9
Pardubický	14 305 471	110,9	17 770	108,1	18 350	107,9
Vysočina	14 922 054	107,5	18 147	107,6	18 586	107,4
Jihomoravský	38 271 120	112,9	19 036	108,9	19 721	108,8
Olomoucký	15 850 152	109,9	17 744	108,5	18 318	108,5
Zlínský	16 562 763	107,6	18 087	108,3	18 581	108,2
Moravskoslezský	37 384 234	108,7	19 267	107,6	19 743	107,6

Tabulka č.8 Mzdy v krajích ČR v 1.pololetí 2007

(Zdroj: Český statistický úřad)

Fyzické osoby

Průměrný příjem pro fyzické osoby v České republice činil v 1.pololetí roku 2007 téměř 21 000,- Kč, přičemž v Olomouckém kraji téměř 18 000,- Kč.

6. Životní prostředí

Relativně vysoká kvalita životního prostředí vyplývá z nadprůměrného zastoupení zeleně a lesních porostů.

6.1. Ochrana ovzduší

Znečišťování ovzduší je v mikroregionu způsobeno místními zdroji, mobilními zdroji a dálkovými přenosy imisí i ze zdrojů mimo region. K překračování stanovených imisních limitů dochází ojediněle. Výhledově lze předpokládat jen pozvolné snižování znečišťování ovzduší.

Znečišťování ovzduší lokálními zdroji je možné snižovat postupným omezováním nekvalitních fosilních paliv, přechodem na spalování plynu, dřevní hmoty a zaváděním el. vytápění. Mobilní zdroje znečištění lze omezit regulací dopravy. K dalšímu zlepšení je možno přispět přechodem na ekologické vytápění domácností.

6.2. Odpady

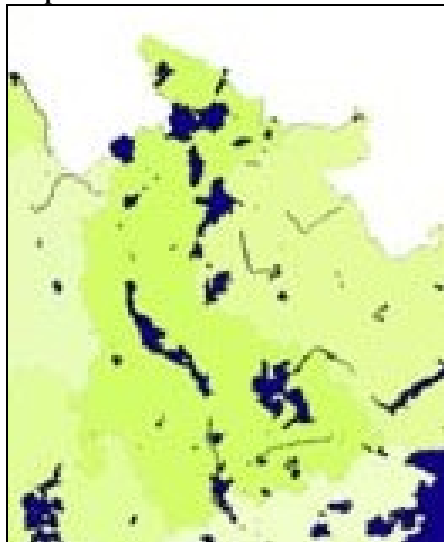
Na území Zábřežska nepůsobí extrémně velcí znečišťovatelé ovzduší ani producenti nebezpečných odpadů. Odpadové hospodářství tvoří součást technické obsluhy území. Komunální odpad vznikající na území obce, jeho třídění, ukládání a likvidaci mají v kompetenci jednotlivé obce.

V mikroregionu není umístěna žádná skládka. Odpady jsou vyváženy na dvě skládky – v Medlově (okr. Olomouc) a Rapotíně (okr. Šumperk) a nejbližší skládka nebezpečného odpadu je v Horním Benešově a spalovna v Mohelnici (firma ESMO).

Ostatní průmyslový odpad je zneškodňován skladováním, recyklací a biologickými metodami.

6.3. Vymezená území NATURA 2000

Mapa č. 5 - Území NATURA 2000

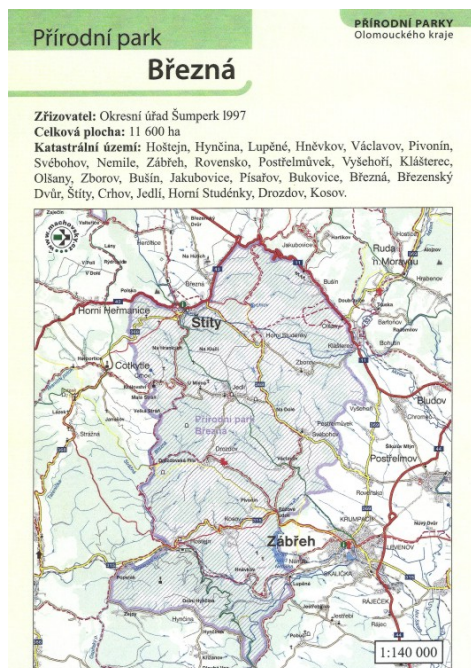
lokality:

- Králický Sněžník, kód CZ0530146, rozloha 1 726, 29 ha

- Horní Morava, kód CZ0713374, rozloha 5,92 ha

6.4. Vymezení území chráněných krajinných oblastí

Mapa č. 6 - Území Přírodního parku Březná

lokalita:

Přírodní park Březná

Přírodní park Březná se rozkládá a jeho hranice jsou vymezeny na následujících katastrálních územích nebo jejich částech: Hoštejn, Hynčina, Lupené, Hněvkov, Václavov, Pivonín, Svěbohov, Nemile, Zábřeh, Rovensko, Postřelmůvek, Vyšehorí, Klášterec, Olšany, Zborov, Bušín, Jakubovice, Písařov, Bukovice, Březná, Březenský Dvůr, Štítý, Crhov, Jedlí, Horní Studénky, Drozdov a Kosov.

Přírodní park Březná patří mezi významné atraktivity Zábřezska, nachází se v povodí říčky Březná a je charakteristický výskytem chráněných rostlinných a živočišných druhů. Tato lokalita je významná geologicky, geomorfologicky i paleontologicky.

6.5. Pozemky – krajina v regionu

Největší část území regionu Zábřezsko zaujímá zemědělská půda (přes 35 procent) – nejvíce je na katastrech měst Zábřeha (1 786 hektarů) a Štítů (1 677 ha) a na katastru obce Písařov (1 021 hektarů). Velkou část také zaujímá lesní (přes 23 procent) a orná půda (téměř 23 procent).

Nejvíce lesů je v Hynčíně (1 828 hektarů), kde to znamená téměř 60 procent celého katastru obce. Přes 1 000 hektarů lesní půdy mají také Zábřeh (1 031 hektarů) a Štíty (1 034 hektarů). Nejvíce orné půdy mají opět města Zábřeh (1 162 hektarů) a Štíty (1 069 hektarů). Z obcí bez statutu města má nejvíce hektarů orné půdy Postřelmov (704). Větší zastoupení mají ještě trvalé travní porosty (11 procent).

Informace a druhůch pozemků v jednotlivých obcích se nachází v příloze analytické části dokumentu, tabulka č. P28.

7. Doprava

Územím regionu prochází některé významné silniční a železniční trasy, které mají i celostátní význam. Slabou stránkou v oblasti je malá hustota silniční sítě všech kategorií a její špatný technický stav, nenapojenost území na velké dopravní tahy a dopravní obslužnost.

Větší význam má silniční doprava, která má výrazný podíl na přepravě osob i zboží.

7.1. Silniční komunikace

Nejvýznamnější silniční tahy procházející územím regionu:

- I/11 Opava – Šumperk – Bludov – Jablonné nad Orlicí – Hradec Králové
- I/43 Štíty – Lanškroun – Svitavy
- I/44 Mohelnice – Zábřeh – Šumperk – Jeseník – Mikulovice
- II/315 Úsov – Zábřeh – Lanškroun
- II/368 Rovensko – Štíty – Moravská Třebová
- II/369 Zábřeh – Vyšehoří
- II/370 Zábřeh – Hrabší

V současné době dochází ke zvyšování kapacitních parametrů stávajících komunikací. V osobní hromadné dopravě hraje rozhodující roli autobusová doprava, na niž jsou napojeny téměř všechny obce regionu. Zejména na území s malou hustotou obyvatel je ekonomicky

náročné zajištění hromadné dopravy. Tyto oblasti nemají ani dostatečné služby, což ohrožuje nejen rozvoj území, ale může způsobit vysídlování a tím změnu sociální demografické struktury. To platí i o železniční dopravě.

Zábřeh je přirozeným spádovým centrem regionu – silniční tahy regionem měří téměř 300 km, přičemž téměř polovinu však tvoří silnice 4. třídy a místní komunikace. Silnice I. třídy regionem vede pouze dílčí úsek obchvatu kolem obce Postřelmov. Návaznost a rozšíření této komunikace je v přípravné fázi, práce probíhají u obce Rájec. Silnice I. třídy povede bezprostřední blízkostí katastru města Zábřeh a bude tedy výrazně ovlivňovat dopravní dostupnost města.

Tabulka č.9 Vzdálenosti od vybraných měst

Orientační vzdálenosti vybraných měst od Zábřehu	
Olomouc	cca 50 km
Brno	cca 110 km
Ostrava	cca 130 km
Praha	cca 240 km
Wroclaw	cca 160 km
Vídeň	cca 250 km

7.2. Autobusová doprava

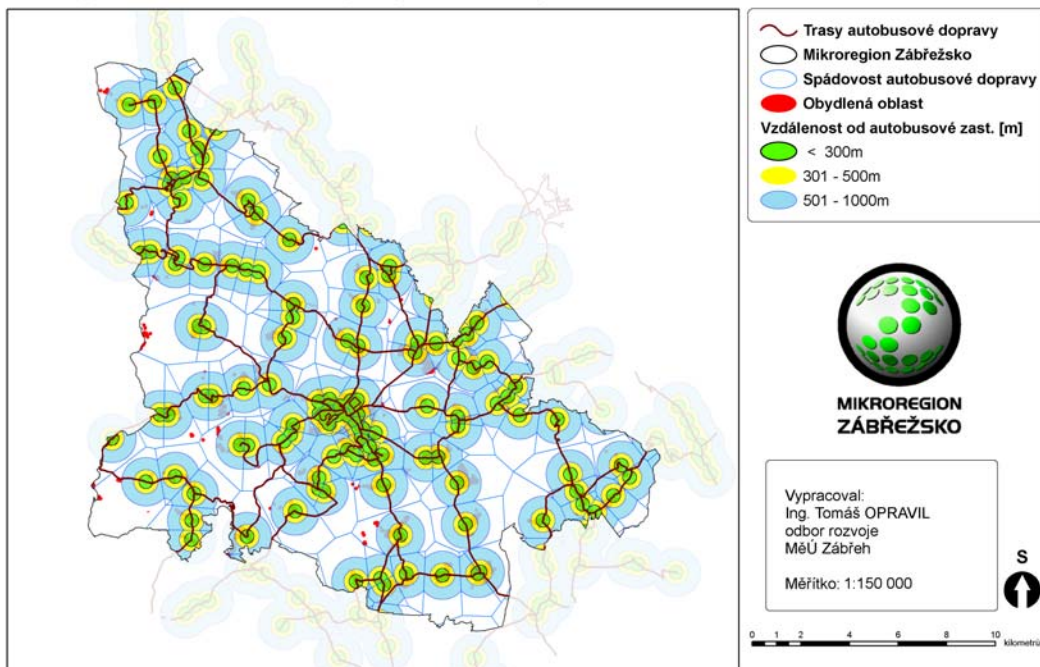
Autobusová doprava v regionu je nejčastěji využívanou dopravou, která zabezpečuje dostupnost okolních obcí vůči městu Zábřeh. Autobusové spoje provozuje společnost Connex Morava a.s.. Zábřeh je přirozeným centrem autobusových spojů v regionu – přestupní stanicí a také zastávkou pro dálkové autobusové spoje, projíždějící regionem.

Jako nevhodné se ukazuje umístění autobusového nádraží v centru města na ulici Valová ve městě Zábřeh, kdy projíždějící autobusy přispívají k nárůstu dopravy v centru města. Další více ostrůvková autobusová stanice se nachází v prostoru před vlakovým nádražím, která je z pohledu obyvatel města ne příliš využívaná, z důvodu velké vzdálenosti od centra, ale má význam pro obyvatele regionu, kteří kombinují autobusovou a železniční dopravu při cestách do zaměstnání.

Významnou skutečností pro využívání autobusových spojů je také jejich návaznost na spoje vlakové, k čemuž je při tvorbě jízdních řádů přihlíženo, ovšem především návaznost autobusů na ranní vlaky je nedostatečná.

Mapa č. 6 - Dostupnost autobusové dopravy

Dostupnost autobusové dopravy v Mikroregionu Zábřezsko

7.3. Železnice

Celostátní význam má trať 270 Praha – Česká Třebová – Olomouc, na niž navazují tratě 291 Zábřeh – Šumperk a 292 Šumperk – Hanušovice – Jeseník, která pouze okrajově zasahuje do regionu.

železniční trať v regionu

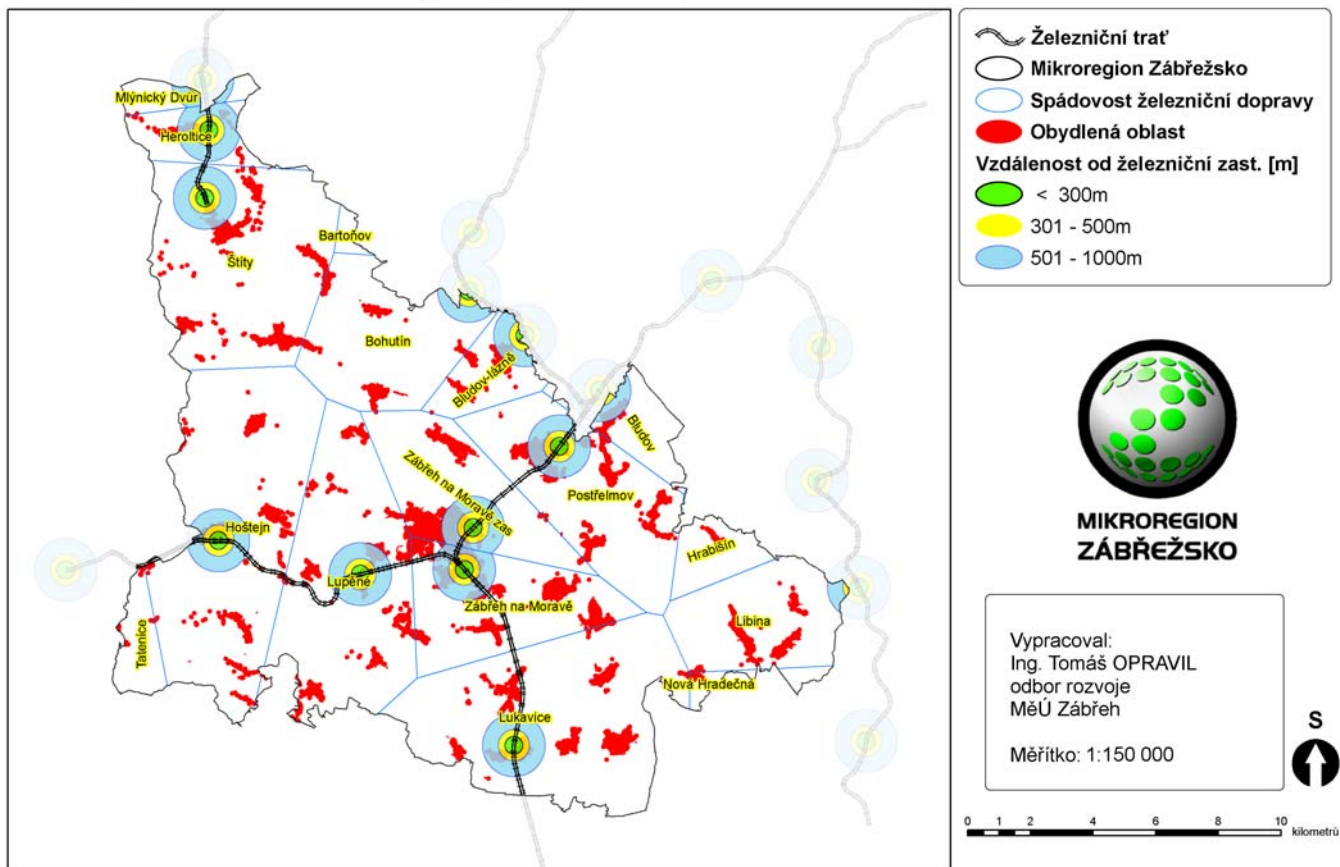
Délka železniční trati na území regionu	28,8 km
z toho	
neelektrifikovaná	9,5 km
elektrifikovaná	19,3 km

železniční zastávky v regionu

počet železničních zastávek na území regionu	8
počet spádových oblastí k železničním zastávkám	17
počet spádových železničních zastávek za hranicí mikroregionu	9

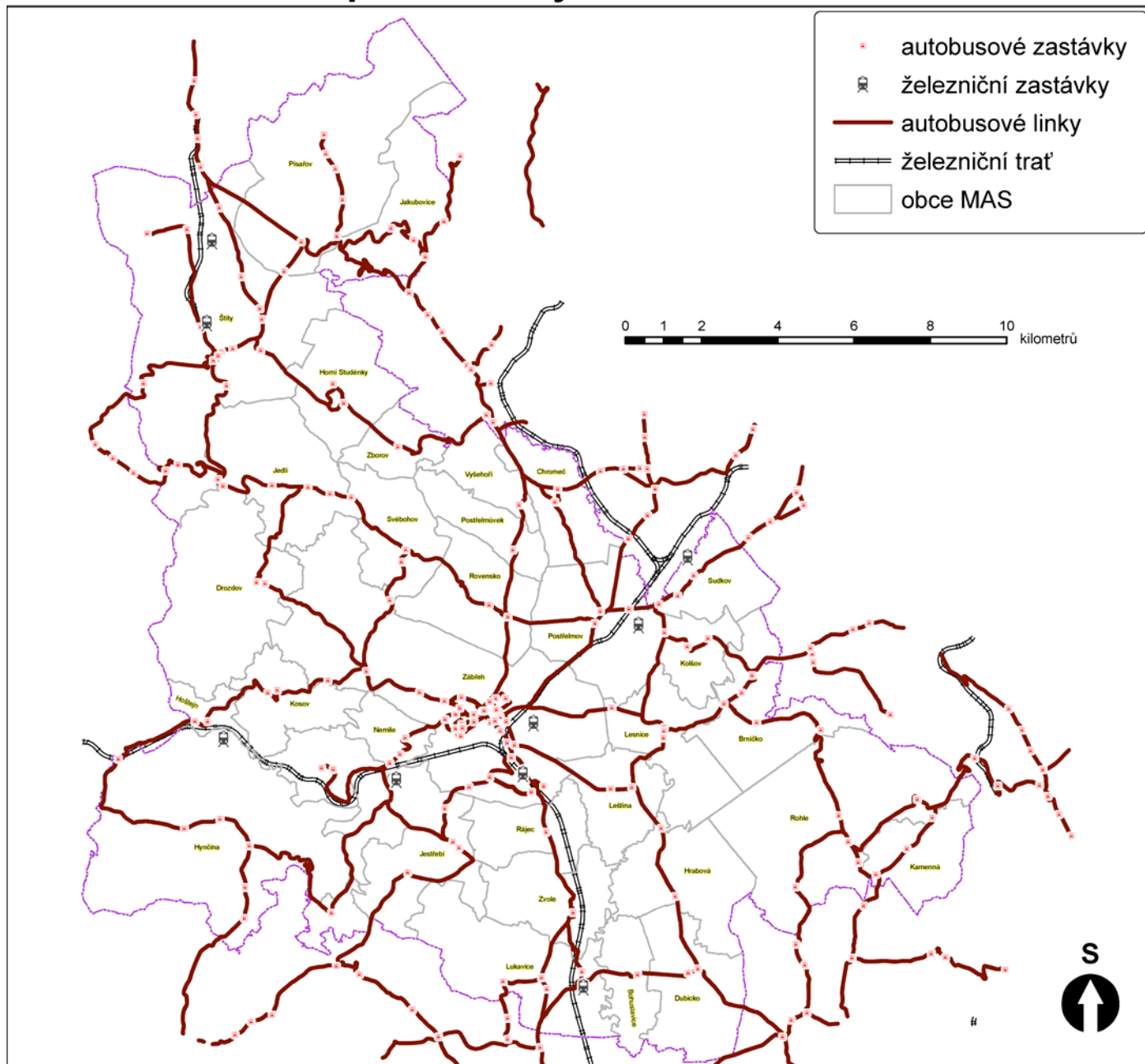
Mapa č. 7 - Dostupnost železniční dopravy

Dostupnost železniční dopravy v Mikroregionu Zábřezsko

Mapa č. 8 - Celková dopravní dostupnost regionu

Dopravní trasy MAS Zábřezsko

7.4. Letecká doprava

Letecká doprava zde nemá rozhodující význam. Mimo území Zábřezska je nejbližší veřejné sportovní letiště v Šumperku, na kterém mohou přistávat jen střední letadla. Nejbližší mezinárodní letiště je v Ostravě – Mošnově.

